

NAS AERO

aer®

8/88

*Svet' Peter in Pav'
sta piva 'n bokav,
svet' Peter je liv',
svet' Pavel je piv'!*

NAŠ AERO

GLASILO KEMIČNE, GRAFIČNE
IN PAPIRNE INDUSTRIJE CELJE

CELJE, OKTOBER 1988

LETNIK XXVII – številka 8

*Spet trte so rodile,
prijat'ljivi, vince nam sladkó
ki nam oživlja žile,
srce razjasni in okó,
ki utopi
vse skrbi,
v potrtih prsih up budi.*

FRANCE PREŠEREN – ZDRAVLJICA

časopisni svet

jožica bratuša, greta doberšek, milena
dobrotinšek, marjana filipič, stanka hojnik,
romana johan, ivanka kalan, marjana palir,
tomaž pečnik, jožica radelič, cveta robas,
aleš žerovnik

glavna in odgovorna urednica

jelisaveta podgornik

tehnično vodstvo

marjan herman

uredila

jasna rode
tone škerbec

oblikovanje naslovne strani

grega švab

tisk

aero, tozd grafika
za tiskarno drago vračun
naslov uredništva
kadrovski in splošni sektor
aero – celje, kocenova 4
tel. 24-011, int. 20 in 85
po mnenju republiškega sekretariata
za prosveto in kulturo,
št. 33-316/78, je glasilo naš aero
oproščeno temeljnega davka
od prometa proizvodov
glasilo izhaja desetkrat letno
naklada 2.400 izvodov

Na naslovnici: HINKO SMREKAR: Sveti Peter in Sveti
Pavel, s to risbo pozdravljamo jesen.

Svečana seja delavskega sveta delovne organizacije Aero

Osrednja prireditev Dneva Aera je bila svečana seja delavskega sveta naše delovne organizacije, ki je bila v jedilnici tozda Grafike. Seja je potekala v resničnem, prazničnem vzdušju, saj se je seja udeležila večina vabljenih delegatov in gostov.

K svečanemu vzdušju je prispeval bogat in izredno kakovosten kulturni program, ki so ga izvedli učenci

Glasbene šole Celje, Katja Leskovšek – flavta, Katja Cene – kitara, ki sta izvedli dve skladbi, medtem ko je godalni kvartet v sestavi Matija Golner – violina, Miroslav Tukarič – violina, Valentina Ocvirk – viola in Vladka Kolarič – čelo izvedel skladbo A. Mozarta – Mala nočna glasba.

V kulturnem programu je sodeloval tudi Mešani pevski zbor Aero Celje, ki je odpel več prijetnih skladb. Vsi prisotni so bili še posebej navdušeni nad nastopom Aleša Valiča, dramskega igralca iz Ljubljane, ki ga sicer poznamo tudi iz naših reklamnih spotov.

Osrednji dogodek svečane seje je bila poleg slavnostnih govorov predsednika delavskega sveta delovne organizacije Aero Ivana Cvikla in di-

rektorja delovne organizacije Zvone Hudeja podelitev zlatih, srebrnih in bronastih znakov s posvetilom našim sodelavcem.

Zlati znak in priznanje s posvetilom je bilo podeljeno Mileni BREZIGAR.

Srebrni znak in priznanje s posvetilom Danilu HERMANU in Zaliki PO-TEKO.

Bronasti znak in priznanje s posvetilom Ivanu OREŠNIKU.

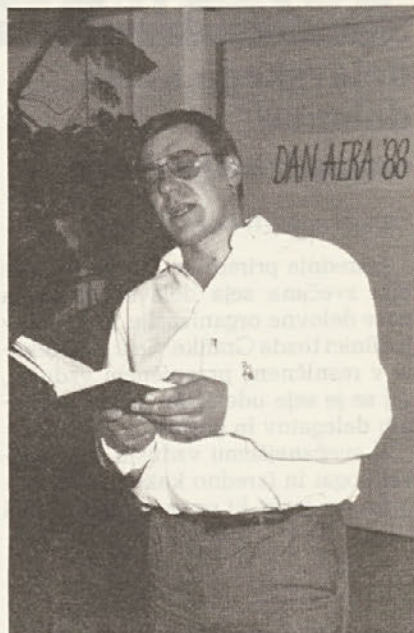
Posebna pisna priznanja za realizacijo projekta Shanghai Bogu KIRNU, Juretu GODCU, in delovni skupini v sestavi Vasja BIRSA, Nada CAR, Emil KNEZ, Ludvik STEPANČIČ, Zdenka STERNAD in Alojz ŠMIDT.

Dora Rovere

Stjepan in Aleks Šmidl

Aleš Valič – osrednja oseba naših reklamnih spotov – je pripravil krajši kulturni program.

Otvoritev skupne razstave

*Novi Aerov Logotyp in likovna dela
študentov ALU*

V okviru prireditev povezanih z letošnjim dnevom Aera 88 je bila tudi razstava v Muzeju revolucije Celje, na kateri so bili predstavljeni vsi dosežani Aerovi Logotipi ali celostne podobe, ki so se skladno z razvojem delovne organizacije razvijali in spreminjali, skupaj z najnovejšim, ki smo ga šele pričeli uvajati.

Drugi del razstave, je predstavljal dela študentov Akademije likovnih umetnosti iz Ljubljane, ki so jih ustvarili na likovni koloniji v Celju med počitnicami. Sodelovanje med likovno Akademijo in Aerom je že dolgoletno in poteka na različnih področjih. Od tehničnega sodelovanja pri razvoju in plasmanu kvalitetnih umetniških oljnih barv do sodelovanja med obema mladinskima organizacijama, v okviru katerega poteka vsakoletna likovna kolonija v Aeru oziroma letos v Celju.

Otvoritev razstave je bila pripravljena v svečanem vzdušju petega septembra in je trajala do devetega septembra. Na svečani otvoritvi so v kulturnem programu sodelovali učenci Glasbene šole Celje. Slavnostna govorca pa sta bila glavni direktor naše delovne organizacije Zvone Hudej in predstavnik Akademije likovnih umetnosti.

Iz knjige vtisov, ki pa ni ravno bogato popisana, smo lahko razbrali, da razstava likovnih del ni naletela na posebno dober sprejem med obiskovalci, medtem ko se o novi celotni podobi Aera večina obiskovalcev sploh ni izjasnila, ali jim ugajala ali ne.

Razstavo je obiskalo 289 obiskovalcev, kar ni posebno veliko, sploh če upoštevamo dejstvo, da je bil v preteklih letih obisk podobnih razstav večji. Verjetno zato, ker je bila razstava organizirana nekoliko kasneje, ko so se ljudje že vrnili s počitnic.

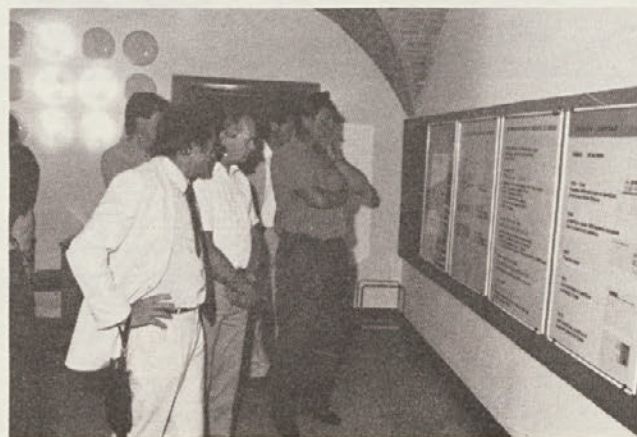
Zato so se organizatorji razstave odločili, da bodo le-to organizirali tudi po jedilnicah Aera, tako da bomo vsi seznenjeni s spreminjanjem in dopolnjevanjem celostne podobe Aera v zgodovini Aera in s slikami, ki so jih ustvarili mladi slikarji – študenti po motivih Celja, za kar jim je najpogosteje služil stari grad.

Za moj okus je nekaj slik, ki so posej Aerove, zelo zanimivih in lepih, nekaj jih je pa tudi takšnih, ki mi sploh niso blizu. Sicer pa je to tako na vsaki razstavi, ki si jo ogledam.

Lepo bi bilo, da bi se to sodelovanje med Aerom in Akademijo likovnih umetnosti v prihodnje razširilo tudi na drugo področje in sicer, da bi bila

kolonija organizirana tudi za naše likovne amaterje, ki bi z veseljem ustvarjali skupaj s študenti in ob koncu kolonije organizirali skupno razstavo. Izziv bi bil zelo zanimiv, verjetno pa tudi rezultati takšne kolonije, saj bi se pokazalo kolikšna je razlika v kakovosti med akademiki in amaterji.

Dora Rovere

Fotografski zapis s šahovskega turnirja . . .

Šahisti pred pričetkom turnirja

Na tradicionalnem šahovskem turnirju ob letošnjem dnevu Aero so se 9. septembra v Šahovskem domu v Celju pomerili šahisti iz petih celjskih delovnih organizacij – Ingrad, Emo, Kovinotehna, Cinkarna in Aero. Šahisti iz našega medvoškega tozda na turnirju niso nastopili, ker so imeli težave pri sestavi moštva.

Turnirsko zmago so slavili šahisti Ingrada s 25. točkami, drugi je bil Emo, tretja Kovinotehna, četrti Aero in peta Cinkarna.

V našem moštvu so igrali: Rado Faktor, Vlado Pipal, Ljubo Krk in Marjan Špiljar.

Tone Škerbec

. . . in s konference za novinarje.

5. septembra 1988 smo sklicali, letos že drugo konferenco za novinarje. Želeli smo jim predstaviti novi zapis imena Aero in vse naše aktivnosti, ki so povezane s spremembo celostne podobe naše delovne organizacije. Predstavili pa smo tudi naše uspehe na področju poslovanja.

Konference so se udeležili novinarji vseh osrednjih slovenskih časopisov, novinar Radia Ljubljana in časopisa Nova Makedonija.

Zvone Hudej in Jelisaveta Podgornik sta celovito predstavila naše poslovanje v prvem polletju in nekatere kazalce, podala pa sta tudi oceno za poslovanje v 3. trimesečju.

Novinarje je najbolj zanimal novi logotip in vrednost celotne naložbe. Vprašanja pa so se nanašala tudi na naše poslovanje, predvsem v povezavi s cenami.

Tone Škerbec
Jasna Rode

Večer z upokojenci

Tradicionalna prireditev našega - Aerovega praznika Dneva Aera je tudi vsakoletno srečanje z upokojenci, ki so odšli v pokoj med enim in drugim devetim septembrom, ob večerji, ki se je poleg novih upokojencev udeležijo tudi njihovi neposredno nadrejeni delavci, ki se tako simbolično poslovijo od njih in direktor delovne organizacije, predsednik delavskega sveta delovne organizacije in predsednik konference IO Zveze sindikatov.

Upokojenci so se zbrali devetega septembra zvečer v jedilnici tozda Grafike, lahko bi rekli polnoštevilno.

Večer se je pričel s pristrčnim sprejemom in pripenjanjem nageljnov slavljenecem - novim upokojencem, nakar so učenci Glasbene šole Celje izvedli podoben glasbeni program kot na svečani seji delavskega sveta, medtem ko je dramski igralec Aleš Valič poskrbel za prijetno vzdušje s kratkim recitalom pesmi Janeza Menarta in črtic Frana Milčinskega iz knjige o Butalcih.

V prijetnem vzdušju se je začela svečanost, v kateri so upokojencem na pot v novo življenjsko obdobje spregovorili: Zvone Hudej, direktor delovne organizacije, Ivo Cvikel, predsednik delavskega sveta delovne organizacije in Peter Aužner predsednik konference IO Zveze sindikatov DO Aero.

V nadaljevanju večera, so bili podeljeni še zlati, srebrni in bronasti znaki s posvetilom in spominska darila, kristalne vaze ali pepelniki.

Zlati znak DO Aero in priznanje s posvetilom so prejeli: Alojzija BLAZINŠEK, Vida GABERŠEK, Marija GOLOB, Marija NEMEŠ, Neža ZELENGAR, Jovanka RADAKOVIČ, Anica ŠTRUKELJ, Franc FRIC, Anton MLINAR, Berta TERŽAN, Martina GOBOV, Elica HUDOVERNIK, Danica GRAČNAR, Ana POTOČNIK, Anica GABERŠEK, Ana CAFUTA, Anton TOMAŽIČ, Silva LORENČAK;

Srebrni znak DO Aero in priznanje s posvetilom so prejeli: Stanka ČOKLČ, Marija PETERNEL, Jože PAVLIČ, Jožica KAVČIČ, Alojz ZUPANČIČ, Brigita PIŠEK.

Razen teh so se v omenjenem času upokojili še naslednji delavci, ki niso izpolnjevali pogojev za dodelitev zna-

ka Aero in so tako prejeli samo spominsko darilo: Martin RIBIČ, Ivana URŠIČ, Silva ZDOVC, Marija VARLIČ, Franc ROJC, Ponkrac DOLINAR, Berta TAŠKER, Ivan ŽOHER, Asima SAMARDJIČ, Danica BAJDA, Vladimira LETTIG, Filip ZAGORIČNIK, Zdravko KOLAR, Matilda GROBIN, Terezija KERT, Vukašin MARKOVIČ, Jože SATLER.

Večer je potekal v prijetnem, prijateljskem vzdušju, čeprav slovo od delovnih sredin v katerih so novi upokojenci preživeli velik del svojega življenja ni bilo lahko in je ob direktorjevih poslovnih besedah marsikomu stopila solza v oči. Ob koncu nam ostane le še to da jim zaželimo še veliko zdravja in zadovoljstva v novem življenjskem obdobju.

Dora Rovere

Letošnji upokojenci iz Aera v Medvodah

Za mnoge delavce ni prijetno, ko se prvič resno zavedo, da je prišel čas njihove upokojitve. Med njimi pa se najdejo tudi taki, ki na upokojitev komaj čakajo, bodisi zaradi pretrujenosti, načetega zdravja, nezadovoljstva pri delu ali odnosih v delovni organizaciji. Kakorkoli že, v naši tovarni smo se tudi letos, 13. septembra poslovili od naših delavcev: PAVLETA DOLINARJA, LEOPOLDA ŠTALCA, JANEZA DOLENCA, IVANA BRDNIKA in MIROSLAVA BARLETA, ki so odšli v pokoj v obdobju od 1. 9. 1987 do 31. 8. 1988.

PAVEL DOLINAR – vodja skupine v kovinarski delavnici

se kljub vabilu ni udeležil poslovilnega dne, mogoče mu je to preprečila bolezen ali pa je bil kako drugače zadržan. Saj verjetno ni tako hitro pozabil na tovarno, kateri je služil skoraj 31 let.

IVAN BRDNIK – prebiraletc v celulozi

V tovarni se je zaposlil pred 38 leti in 7. meseci. V pokoj je zaradi zdravja odšel predčasno, zato je letošnji najmlajši upokojenec. Povedal je, da se v pokoju dobro počuti, doma ima hišo in vrt, tako mu po tovarni ni prav dolgočas, želi pa si predvsem več zdravja. S pokojnino je kar zadovoljen in pravi, da mu ni žal, da se je tako odločil.

MIRO BARLE – obratni ključavničar

je v naši tovarni delal skoraj 10 let. Čeprav še nima 40 let delovne dobe, se je vseeno odločil za pokoj.

Dela doma mu ne zmanjka, saj ima poleg hiše in vrta v najemu še zemljo in se tako ukvarja tudi z vzrejo domačih živali, kar mu ostane prostega časa, pa mu ga zapolnijo vnuki. S pokojnino je kar zadovoljen. S sodelavci v kovinski delavnici se je dobro razumel, zato se na tovarno večkrat spomni in rad pride na obisk k bivšim sodelavcem.

POLDE ŠTALC – samostojni skladiščnik surovin

V tovarni je delal dobrih 39 let. Od kar je v pokoju pa pravi, da ga sploh ni več doma, kar neprestano nekje hodi, sedaj, ko je gobarska sezona na višku, vsak dan hodi v gozd po gobe. Ko pa gob ne bo več pa bo hodil vsak dan na sprehode v bližnje gozdove in hribčke ne glede na vreme in na letni čas. Lažje sicer prenaša mrzota kot vročino, zato mu letošnje dolgo vroče poletje ni bilo prav všeč. S pokojnino ni prav zadovoljen, kar se tiče denarja – seveda. Po nekaterih sodelavcih mu je včasih dolgčas, vendar pa je le raje doma kot pa v službi.

JANEZ DOLENC – prevzemalec lesa

Upokojenci Aero Medvode od leve proti desni: Janez Dolenc, Leopold Štalc, Miroslav Barle in Ivan Brdnik

je prišel v našo tovarno 23. novembra 1953 in bil zelo vesel, da je našel zaposlitev tako blizu doma. Ker ni imel kvalifikacije, je opravljal enostavna fizična dela, začel je na lesnem prostoru. V tovarni se je vključil tudi v izobraževanje ter uspešno dokončal osnovno šolo, s šolanjem je nadaljeval in si pridobil kvalifikacijo papirničarja. Sledilo je napredovanje – postal je izmenski vodja priprave lesa, vendar je bilo delo troizmensko in mu zaradi nočnega dela ni najbolj odgovarjalo. Zadnjih 12 let je opravljal dela in naloge prevzemalca lesa, to delo je bilo dvoizmensko in vedno na svežem zraku, zato ga je opravljal z veseljem.

Vendar leta tako hitro teko in kar prehitro je prišel letošnji junij in tako tudi dan njegove upokojitve. Sedaj se na tovarno velikokrat spomni, saj je veliko let preživel tu. Ker ima manjšo kmetijo je dovolj zaposlen in prostega časa nima. S pokojnino pa pravi, da mora biti zadovoljen, pravzaprav oba z ženo, saj se bosta morala prebijati iz meseca v mesec le z njegovo pokojnino.

PAVEL DOLINAR, IVAN BRDNIK, POLDE ŠTALC in JANEZ DOLENC so za dolgotrajno delo v AERU – več kot 25 let – prejeli zlati znak AERA.

Cveta Robas

»Prisrčna hvala za tako lep izlet in tudi za nagrado«

so mi dejale naše upokojenke zvečer, na koncu izleta in pred slovesom. Poprosile so me, da naj se v njihovem imenu in v imenu vseh upokojencev Aera zahvalim vsem delavcem Aera, ki so jim omogočili tako lep izlet in izplačali še nagrado. »Veste, te nagrade letos sploh nismo pričakovali, ko so

razmere tako težke. Potem pa smo jo dobili, res smo veseli, celo presenečeni, saj bi vsi razumeli, če je ne bi dobili. Zahvalite pa se še za čudovit izlet!« so mi dejale ob slovesu in zaklicale upokojenke kar vse vprek. »Res smo se imeli lepo!«. Res je bilo lepo in prisrčno, to lahko trdim tudi jaz, ki sem bila v treh avtobusih, kar 140 upokojencev se je prijavilo, najmlajša in povedala sem že mnogim, zato bom pa kar napisala, da se znajo naši upokojenci res dobro zabavati in pri tem svoja leta kar skrijejo. Kar zavidam jim to kras-

no lastnost, ob tem pa še kup veselja in dobre volje!

Letošnji izlet z upokojenci naše delovne organizacije je bil v celoti namenjen ogledu Zagreba, glavnega mesta SR Hrvatske in kot ga mnogi poznajo – mesta Univerziade. Na poti do Zagreba smo se ustavili v Rogaški Slatini, ki nas je pozdravila z meglo in vsa razkopana, saj se v Rogaški Slatini gradi in obnavlja kot v najboljših časih Jugoslavije. Drugi postanek smo naredili v Tuheljskih toplicah, ki so nam morda premalo poznane, čeprav so učinki vode nedvomno zelo koristni. V Tuheljskih toplicah pa se je izpod sivih oblakov že začelo kazati sonce, ki je v Zagrebu že kar dobro posijalo in razsijalo nebo, tako da smo si Zagreb lahko ogledali v soncu.

Zagreb je po velikosti drugo, po industrijski proizvodnji pa prvo mesto v Jugoslaviji. Zaradi ugodnega položaja je bilo mesto naseljeno že v rimskem obdobju, iz 7. stoletja pa omenjajo slovansko naselje na Griču – današnji Gornji grad. Mestna zgodovina pa se je dejansko začela leta 1093, ko je ogrski kralj Ladislav v Zagrebu ustanovil škofijo. V 15. in 16. stoletju so mesto obzidali, saj so ga oblegali Turki. Po večjem razvoju spodnjega mesta v 18. stoletju je obzidje izgubilo svoj pomen in so ga zato v 19. stoletju porušili in takrat se začne tudi skokovit razvoj mesta. Zagreb je tudi veliko kulturno-prosvetno središče, saj je bilo leta 1874 ustanovljeno Vseučilišče, leta 1867 pa Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti. Mestnih znamenitosti je res veliko, omenim pa naj, da ima Zagreb kar 34 trgov. Ogledali smo si Gornji grad, znamenita Kamnita vrata, poleg njih pa je v Kamniti ulici številka 9 lekarna, ki je omenjena že leta 1355.

Ogledali smo si tudi Radičev trg, kjer je cerkev Sv. Marka z zelo zanimivo barvno južno portalno streho. Po legendi so tu na trgu 15. februarja 1573 usmrtili Matijo Gubca, znanega kmečkega voditelja. Ogledali smo si tudi Katedralo, ki je ena največjih zagrebških poslopij. Zvonika katedrale merita kar 108 metrov in so ju zgradili leta 1633 namesto prejšnjih gotskih zvonikov, ki so ju porušili Turki s topovi leta 1529. Katedralo so začeli graditi že v 13. stoletju in zgradbo so večkrat preurejali, posebno v 18. stoletju.

Po odkrivanju znamenitosti mesta Zagreba, smo si ogledali še muzej Ante Topića-Mimare. Ante Topić-Mimara je mestu Zagrebu poklonil svojo neprecenljivo zbirko umetnin,

Pri ogledovanju Zagreba

ki so jo odprli lani, v času Univerziate. Zbirka je res bogata in nas je vse zelo navdušila.

Naša nekdanja sodelavka Elza

Ko smo se odpravljali iz Zagreba smo bili vsi kar malo utrujeni, saj je bil ogled mesta in razstave Ante Topiča-Mimare precej naporen. Vožnja proti Krškemu oziroma gostišču Tri lučke nam je prišla kar prav, da smo si odpočili noge in morda malo zadremali. Vendar pa prevelika tišina v avtobusu nekaterim le ni bila všeč in v našem avtobusu je Marija Horvat vzburkala naše zaspano vzdušje. Odvezala je svojo malho smešnic in vicev, vzela v roke mikrofon in nas začela zabavati. Verjemite, da po tem ni bil nihče več zaspan. V dokaz, da smo se res dodo-

bra nasmejali, pa si preberite tile dve smešnici:

Mož, grobar po poklicu, pride zvečer ves utrujen domov. Ženi reče, da ne bo nič večerjal, ker je tako utrujen. Žena ga povpraša, če je imel takšno gnečo, da je tako utrujen. Grobar reče, da gneče ni bilo in da gre kar spat. Žena pa le vrta in vrta v njega in mož pove: »Danes smo pokopali taščo in ko smo jo prvič spustili v zemljo, so vsi tako ploskali, da smo sedemkrat ponavljali!«

Druga smešnica pa je vezana na modrost naših miličnikov:

Micka Kovačeva iz Svetine se vrača iz bolnice in na poti jo ustavi miličnik, ki zahteva dokumente. Micka pove svoje ime, od kod je in pove, da nima dokumentov s seboj. Miličnik pa le zahteva dokumente in Micka Kovačeva iz Svetine mu nazadnje pokaže zdravniške izvide. Miličnik pa pravi: »Saj sem vedel, da pri vaših izjavah nekaj ne štima. Vaše ime ni Micka Kovačeva, temveč Analiza Urinal!«

Sodelavke iz Šempetra

V gostišču Tri lučke nad Krškim je bilo veselo! Gostišče se nahaja med vinogradi in od tu je lep razgled na Krško. Znamenitost gostišča je poleg dobre hrane in urejenosti, še velika preša-stiskalnica, za katero pravijo, da je največja na Slovenskem. Pred gostiščem nas je pričakal harmonikar in prijetna glasba nas je spremljala ves večer do slovesa. Naši upokojeni sodelavci so se prav prijetno pozabavali in v tem prijetnem vzdušju sem jih povprašala o njihovih vtistih. Povedali so mi naslednje:

Naše nekdanje sodelavke iz Šempetra so mi povedale, da celo leto čakajo na ta izlet in da jim je dan kar krater za zabavo. Narobe mislijo tisti, ki pravijo, da je za upokojence dovolj ena ura zabave. Povedale so, da potrebujejo zabavo, saj so še mlade in še vreme je bilo lepo, ker smo se potrudili za dobro vzdušje. Ko so mi ponudile kozarec vina, sem rekla, da ne morem

»Bilo je lepo!«

»Hvala za lep izlet!«

spiti vsega, pa so mi dejale, da naj vino kar spijem, le kozarec naj pustim.

Marija, ki se je letos upokojila, mi je povedala, da je bilo na večeru z upokojenci krasno, prelepo in da ne najde besed, s katerimi bi opisala večer. Vsi upokojenci so bili veseli bogatih daril, tako dobre postrežbe in okusne hrane.

Nekdanje sodelavke za eno izmed omizij so mi povedale, da izlet v Zagreb ni bil preveč naporen, saj je konec koncev gibanje zdravo za človeka. Iz-

let jim je bil zelo všeč in veliko jim pomeni, če se v Aeru spomnimo na upokojence. Izletov se udeležujejo večkrat in vsakič se vrnejo z zelo lepimi vtisi.

Nekdanja sodelavka Elza mi je povedala, da ji je žal, ker v Zagrebu ni mogla ničesar kupiti, saj ni bilo časa za nakupe. Imela je nekaj težav s hojo, saj je zjutraj bolj kazalo na dež in je obula čevlje za v dež, na koncu pa nas je v Zagrebu pričakalo sonce. Drugače pa vsako leto hodi na izlete in se jih prav veseli, kljub temu, da težko hodi.

Da ne bi bili zapostavljeni še naši nekdanji sodelavci, sem povprašala še »moško omizje« o vtistih in zanimalo me je, zakaj so se vsedli tako skupaj in niso vzeli medse nobene ženske.

Povedali so mi, da je eno od pravil, ki se ga držijo, da naj ne želijo drugega žene! Z letošnjega izleta imajo vsi zelo lepe vtise in se Aeru zahvaljujejo za vsakoletno organizacijo tako lepih izletov, ki se jih vsi radi udeležujejo.

Jasna Rodé

»Moško omizje«

Za tole mizo je bilo zelo, zelo veselo

Na plesišču je bilo kar premalo prostora

Mi se imamo radi ...

... radi ...

... radi, radi, radi ...

Še zadnji nasmešek pred slovesom

... radi ...

S spremembo zapisa imena se mora spremeniti tudi poslovna filozofija

Jani Bavčer je kreativni direktor Studia marketing Delo iz Ljubljane in avtor novega zapisa imena naše delovne organizacije. V začetku septembra smo tudi v širši javnosti začeli z večjo propagandno akcijo, ki naše potrošnike in poslovne partnerje opozarja na to, da je Aero ime z novim pomenom. Zunanji izgled delovne organizacije je le ena od sprememb, ki bodo potrebne, da bomo v Aero uresničili novo celotno podobo, katere avtor je moj sogovornik, Jani Bavčer.

Na kakšen način ste se spoznali z DO Aero, je bil to daljši proces?

Aero sem seveda najprej spoznal kot potrošnik. Podrobneje pa sem ga spoznal v razgovorih z našimi raziskovalci, ko so pripravljali študijo o tem, kako interna javnost dojema Aero (Aero in njegovi proizvodi v očeh različnih javnosti). To je bila za moje delo nujno potrebna študija, saj sem iz povzetka lahko razbral celotno bistvo Aera in njegovo filozofijo. Razgovori v Aero mi niso dali tako kompleksne slike, kot raziskava, katere zaključek in ugotovitve sem potem prevedel v sliko.

Kakšna so vam bila izhodišča pri oblikovanju znaka?

Kljub temu, da mnogi smatrajo oblikovalce za umetnike, je likovna usposobljenost in znanje le del oblikovalnega dela. Oblikovalci kodiramo sporočila v likovno govorico. To kodiranje sporočila je naše najosnovnejše delo in pri tem so najpomembnejša objektivna dejstva in ugotovitve, te pa dobimo iz raziskav.

So vam dali v Aero kakšne konkretne smernice za oblikovanje znaka?

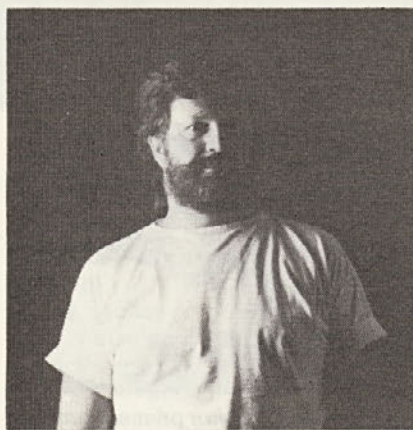
V Aero nisem dobil nobenih smernic. Pri spreminjanju celotne podobe ni pomembno, kar si v delovnih organizacijah in tudi v Aero želijo, temveč tisto, kar delovne organizacije in Aero, v tem primeru, so. Eno je, kar si človek želi, da bi bil, drugo pa je, kar ta človek dejansko je. Pri oblikovanju znaka pa se mora oblikovalec opreti na tisto, kar je za firmo dejansko pomembno. Mnoge firme se v javnosti kažejo drugačne, kot v resnici so in to ni vedno moralno...

Kakšna podlaga pri oblikovanju so vam izjave testirane javnosti?

Za preprostega človeka je značilno, da mu je všeč tisto, česar je vajen in naša slovenska javnost je precej tradicionalna. Raje oblečemo sivo obleko kot pa kaj bolj pogumnega. Oblikovalci ne smemo tako razmišljati, saj tako ne bi bilo nobenega napredka. Negativna mnenja in ocena ljudi pa so pri našem delu nekaj povsem normalnega.

Reakcije ljudi na spremembe so pogosto zelo nasprotujoče. Kako ravnate v takšnih primerih?

Oblikovalci ne smemo dovoliti, da bi nas negativna mnenja ovirala pri našem delu. Zelo nerodno bi bilo, če bi bolnik prišel k zdravniku in mu zdrdrdal svojo diagnozo. Tega nihče ne naredi. Na področju oblikovanja, esteti-

Jani Bavčer

ke, umetnosti pa smo vsi strokovnjaki in vsi vse znamo in modrujemo.

Saj veste, nikoli ne smemo reči moškemu, da si ni izbral prave kravate, da nima okusa. To je najhujša žalitev.

Ali pogosto sodelujete z DO pri spremembah celotne podobe?

En del naše dejavnosti je usmerjen na spreminjanje celotne podobe delovnih organizacij. Sprememba zunanjega izgleda delovne organizacije bi morala biti del spreminjanja poslovne filozofije. Spremenjena podoba pa še ne prinese vsega. Obleka ne naredi človeka, saj z obleko človek spremeni le svojo zunanost, ne pa svoje življenjske filozofije.

Ali se slovenske delovne organizacije zavedajo pomena komuniciranja s tržiščem in svoje celotne podobe?

Tržno usmerjenim firmam je jasno, kaj to pomeni. Dejansko pa je teh firm malo, lahko jih kar naštejemo: Mura, Sladkogorska, Fruktal, Radenska, Meblo v zadnjem času, ravno tako Celjske mlekarne in seveda Aero.

Ima katera delovna organizacija v Sloveniji v celoti izdelano celotno podobo?

Seveda imajo in to so v glavnem firme, ki sem jih naštel prej.

Kakšen vtis ste dobili o Aero?

Lahko bi rekel, da je Aero primer, kako se usmerja na trg. Več pozornosti namenjate kakovosti proizvodov, to pa je bistvo, saj potrošnik to zahteva. Vse dejavnosti Aera so usmerjene v to in sprememba celotne podobe ne pomeni nič, če ni povezana še z drugimi posegi v firmo.

Znamo v Aero komunicirati s tržiščem in se tudi zavedamo pomena trženja?

V Aero veliko delate na tem, da bi pravilno komunicirali s tržiščem in Aero je na dobri poti. To pa dokazuje že to, da sodelujete s Studiom marketing Delo. Osnovni smisel našega sodelovanja je, da vam pomagamo, izmenjujemo izkušnje in sedaj smo na začetku. Aero ima tradicijo pri komuniciranju s tržiščem, vendar pa ste do sedaj komunicirali s tržiščem bolj stihjsko in na izkustveni osnovi. Sedaj pa ste k temu pristopili bolj usmerjeno (tržno).

V kolikšnem času se delavci lahko poistovetijo z novo celotno podobo?

Ljudje se na novosti hitro navadijo in po dveh letih nihče ne bo vedel, kako je bilo prej. Delavec pa mora biti o vsem pravilno obveščen in potrebno ga je pravočasno seznanjati z vsemi novostmi in spremembami.

Ali v Sloveniji obstaja konkurenca oblikovalcev?

Konkurenca v Sloveniji je zelo velika in na visoki ravni. To pa ne velja za Jugoslavijo, saj lahko rečem, da so slovenski oblikovalci tudi jugoslovanski, čeprav nekaj oblikovalcev deluje tudi na Hrvaškem. Menim, da vsaka konkurenca daje večjo kakovost in dela je za vse dovolj. V slovenskem prostoru je premalo vrhunskih oblikovalcev, saj je povpraševanja veliko.

Šolali ste se v tujini, sedaj pa poučujete na ALU, na oddelku za oblikovanje. Ali lahko primerjate naše izobraževanje oblikovalcev z izobraževanjem v tujini?

Sedaj bo diplomirala prva generacija oblikovalcev, ki smo jih izšolali na Akademiji likovnih umetnosti, in to dokazuje, da smo šele v povojih. Študentje nimajo dovolj dobrih pogojev, saj ni delavnic, ravnotako pa ni najsoodnejše opreme, ki jo imajo na podobnih šolah v tujini. Pomagamo si tako, da sodelujemo z delovnimi organizacijami, ki nam rade pomagajo.

Lahko rečem, da smo teoretično na nivoju šol s tradicijo, saj na naši šoli poučujejo mnogi slovenski strokovnjaki z različnih področij (Lev Kreft, Miro Kline, Stane Bernik, Peter Skalar, Grega Košak, Iča Rojšek...) in tako nudimo študentom največ, kar zmoremo. Materialne pomanjkljivosti šole pa poskušamo nadomestiti z entuziazmom. Povpraševanje po oblikovalcih je zelo intenzivno, saj je tržna usmerjenost firme vse večja, predvsem pri tistih firmah, ki trga že do sedaj niso zapostavljale. Ni se bati za brezposelnost oblikovalcev. Če se ne bodo ustalili v firmah, pa bodo delovali v samostojnih studiih za oblikovanje.

Povpraševanje po oblikovalcih je v združenem delu res veliko, vendar pa oblikovalce – strokovnjake firme le težko obdržijo. Kako to?

Pri kreativnem delu so vedno težave z nagrajevanjem, saj ni nikjer nagrajeno toliko, kot si takšni delavci zaslužijo. Težko je od visoko strokovnih in kreativnih kadrov, kakršnekoli izobrazbe, pričakovati kreativnost, če se ukvarjajo s stanovanjskimi problemi, s preživetjem, z otroškim varstvom. Od tako obremenjenih kadrov le težko pričakujemo vrhunske rezultate.

Kakšni so trenutni svetovni trendi in industrijskem oblikovanju?

Svetovni trendi so zelo heterogeni, oblikovanje se v nekaterih vejah odmika od stroge funkcionalnosti, čeprav je bil pred tem poudarek pri oblikovanju predvsem na funkcionalnosti. Kakovost življenja na Zahodu je na zelo visokem nivoju in trg je zasičen z mnogimi izdelki, tako da mnogi od izdelkov zahtevajo še višji kulturni nivo. Skratka, zavzemajo se za to, da bi imeli večjo estetsko in kulturno vrednost. Predpogoj za takšno oblikovanje je nesporna kakovost izdelkov. Trenutno je na področju oblikovanja ogromno smeri, ki se celo potegujejo za prevlado. Še najbolj prav je, da se dogaja ogromno stvari in da se lahko potrošniki sami odločajo, kaj bodo kupili. Pri nas pa še tiste prve stopnje oblikovanja nismo dosegli. Ne zavedamo se še, da ne moremo prodajati brez oblikovanja. Delovne organizacije se šele pri embalaži, ali pa pri določanju barv spominjajo na oblikovalce. Oblikovalec mora biti vseskozi prisoten pri oblikovanju in izdelovanju izdelka od ideje do realizacije. Sodelovati mora z ekonomisti, psihologi in tržniki, tako da vdihne predmetu tisto dušo, zaradi katere potrošnik tudi kupi ta izdelek.

Ali bodo razmere na področju oblikovanja v Jugoslaviji kaj boljše?

Situacija nas sili v to, da mora priti do izboljšanja, če želimo sodelovati z

Zahodno Evropo tudi po letu 1992. Združeno delo bo prisiljeno, da se bo oprlo na strokovnjake s področja oblikovanja.

Za konec pa še vaše mnenje o predstavitvi novega znaka na Dan Aera?

Mislim, da je bila predstavitev skromna. Predstavili ste 3–4 elemente celostne podobe Aera, čeprav je izdelanih načrtov mnogo več. V celoti jo boste lahko predstavili šele čez dve do tri leta. Ta predstavitev je bila dejansko le predstavitev znaka, ki je osnovni element celostne podobe. Naše sodelovanje z Aero se dejansko šele začneja.

Jasna Rodé

Enostavnost in čistost linij sta pogoj za eleganco zapisa

Adija Arzenška mnogi poznajo kot slikarja in svobodnega umetnika, manj pa je poznan kot oblikovalec, ki je svojo delovno pot začel prav v Aeru. Po poklicu je Adi Arzenšek strojni inženir in je v času, ko je bil zaposlen v Aeru, delal v Projektivi in je dobil Oskarja za oblikovanje stojala za lepilo. Leta 1971 pa je oblikoval tudi dosedanji zapis imena naše delovne organizacije. Od septembra letošnjega leta se naša delovna organizacija podpisuje z drugačno obliko in povprašali smo Adija Arzenška kako je bilo takrat, ko so pred 17. leti sprejeli znak, ki ga je oblikoval, zakaj so se odločili za spremembo zapisa in nena zadnje smo se z Adijem Arzenškom pogovarjali tudi o novem zapisu imena Aero.

Rado Jenko, takratni direktor Aera, je leta 1971 dal Adiju Arzenšku idejo za spremembo znaka. Pri oblikovanju so mu dali povsem proste roke, in mu dejali le-to, da naj bi »ptič«, kot tradicija, izročilo iz preteklosti, le ostal. Adi Arzenšek je znak oblikoval približno dva meseca in vanj nedvomno vložil veliko dela. Aero se je v tistem času spreminjal v poslovne partnerja na področju kemije, grafike in papirja z vse sodobnejšo tehnologijo. Tudi novi zapis imena Aero naj bi to dokazoval in za to se je odločil za prehod iz rokopisa na strojni zapis. Adi Arzenšek trdi še danes, da je najboljša stvar enostavna, čeprav enostavnost zahteva veliko dela. Da bi znak bil eleganten in enostaven se je odločil za enake črke s pisalnega stroja in za »ptiča«, ki predstavlja tradicijo, tako da je znak predstavljal, avtor si ga je

Adi Arzenšek

tako tudi zamislil, tradicijo v novi obliki. Pri oblikovanju znaka je upošteval tudi povečave in pomanjšave, kjer mora znak ostati enak in ne sme izgubiti svoje sporočilne vrednosti. Adi Arzenšek meni, da mora znak delovnih organizacij že na prvi pogled povedati vse.

Zaposleni v Aeru so takratno spremembo zapisa imena Aero dobro sprejeli in ga začeli tudi uporabljati na vseh artiklih in embalaži. Aerovi artikli so bili takrat v Jugoslaviji nekaj novega in znak je bil na njih zelo urezen, meni Adi Arzenšek.

Aero je firma, ki tako doma kot v svetu nekaj predstavlja, pravi Adi Arzenšek in žal mu je, da se v Aeru nismo odločili za natečaj. Natečaji vedno prinašajo več idej, mnenj in oblik in potem se je vedno lažje odločiti, saj konkurenca pripomore h kakovosti. O sprejetju znaka pa bi se odločili tisti, ki so za to v firmi odgovorni. Oblikovalci v podjetju pa bi odločali na kate-re proizvode in embalažo gre znak, kje je najbolj učinkovit in podobno. Aero je delovna organizacija za katero je značilno, da je fluktuacija majhna in da so mnogi celo delovno dobo v Aeru in posebno ti smatrajo Aero za »svoj«. In zato jim tudi ni vseeno kaj in kako se v Aeru dela. Pridržujejo pa si tudi pravico do mnogih mnenj in ocen. Vprašala sem Adija Arzenška, če mora oblikovalec upoštevati tudi njihova mnenja pri svojem delu. Odgovoril mi je, da mora oblikovalec imeti svoj jaz in oblikovati po svojih idejah in znanju. Vsak ima pravico ocenjevati, izraziti mnenja, vendar pa se mora o stvareh, kot je zunanji izgled delovne organizacije odločiti skupina ljudi, ki o Aeru nekaj ve, po-

zna in obvladuje grafični tehnološki postopek.

Kako Adi Arzenšek kot oblikovalec dosedanjega zapisa imena Aero ocenjuje našo novo zunanjo podobo?

Povedal je, da je moč znaka nedvomno v barvah, medtem ko je v črno-beli ali enobarni različici šibkejši. Kot je omenil že prej, Adi Arzenšek zagovarja čistost linij in enostavnost, ki sta pogoj za eleganco zapisa. Meni tudi, da si ta zapis imena Aero bolj predstavlja kot znak za del proizvodov Aera, vezan bolj na šolske potrebščine in barvice. Igrivost in barvitost zapisa prav lepo ponazarjata ta sgment Aerove proizvodnje. Pri oblikovanju zapisa imena delovnih organizacij je potrebno razmišljati tudi o vseh različicah zapisa, vseh velikostih in barvah. Obstoječi zapis pa v dvobarvnih variantah in pomanjšavah izgublja svojo moč in sporočilno vrednost, ocenjuje Adi Arzenšek.

Jasna Rodé

Zanimivosti iz dela Unesca

Unescovi ekološki projekti v Alpah

Cilj Unescovega projekta 6 – ČLOVEK IN BIOSFERA (MAB) v alpskem področju je razkriti medsebojne vplive med gospodarskimi dejavnostmi, izkoriščanjem zemlje in ekologijo ter opredeliti in opisati tiste procese, ki ogrožajo dolgoročno samozadržno sposobnost gorskega področja kot življenjskega prostora, področja gospodarske dejavnosti in rekreacijskega območja.

Glavna raziskovalna in problemska vprašanja, ki so jih že leta 1973 določili strokovnjaki MAB, so človeška naselja v velikih višinah, izkoriščanje zemlje v gorah, vpliv širokopoteznih tehničnih posegov v gorskih področjih, turizma in rekreacijskih dejavnosti na gorske ekosisteme.

Med skupno 160 projekti MAB 6 po vsem svetu se jih 85 ukvarja z raziskavami ekosistemov visokogorskih področij, med temi pa se jih deset nanaša na evropske Alpe. Študije posameznih primerov se nanašajo v glavnem na vplive kmetijskega izkoriščanja zemlje, gozdarstva, turizma in razvoja stanovanjske zidave, ki so pogosto v nasprotju s prizadevanji za zaščito naravnih virov.

Značilna problemska področja, ki jih proučujejo, so gorski pašniki, vpliv erozije na plodnost zemlje in obdelovanje v velikih višinah, zaščita in obnova gorskih gozdov, ogromen vpliv

zimskega in poletnega turizma, pa tudi estetski vplivi sprememb v metodah obdelave ali uvajanja infrastrukturne opreme v turizem. Na nekaterih področjih obstaja poleg tega še vprašanje ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ali simbioz.

Mesta v evropskih Alpah, kjer izvajajo raziskave o vplivih človeških dejavnosti na gorske ekosisteme:

1. Aletsch, Švica
2. Berchtesgaden, Zvez. rep. Nemčija
3. Briançon, Francija
4. Aime, Haute Tarentaise, Francija
5. Davos, Švica
6. Grindelwald, Švica
7. Obergurgl, Avstrija
8. Visoke Ture, Avstrija
9. Pays d'Enhaut, Švica
10. Salzburške Alpe, Avstrija

Odlomki iz zapisa Matjaža Kmecla o SLOVENCIH V ALPAH

(objavljeno v Unescovem glasilu Glasnik):

... Francoski pisatelj Ch. Nodier je v Napoleonovem času označil splošno kulturno raven slovenskega prebivalstva takole:

»Ljudski jezik tamkaj je slovenski, ampak malo, prav malo je ljudi, ki bi ne znali tudi nemščine ali italijanščine ali moderne grščine; pogosto obvladajo vse tri jezike hkrati. Daljše bivanje Francozov za Bonapartovega gospodstva je tudi francoski jezik zelo udomachilo; tako je splošna izobrazba v tej deželi vsepovsod poliglotska in najneznatnejši državljani združujejo v sebi izobrazbene prvine, ki bi jih dostikrat zaman iskali v marsikateri akademiji, zakaj poleg različnih jezikov in vseslovenskih dialektov je poznavanje latinščine in grščine pri vseh slojih bolj razširjeno kot pri naših izobrazbenih krogih.« Seveda je ljubeznivi Francoz pretiraval, nekaj resnice pa je bilo na tem...

... Kulturni pokrajini, ki je sicer izjemno gozdnata (polovica ozemlja, to je več kot milijon hektarjev, je gozda), z izjemno bogato favno (medvedi, volkovi, kozorogi, svizci, gamsi, proteusi) in floro (okoli 70 endemičnih rastlin), dajejo sicer značilno poanto nekatere tipične in pogostne gradnje: na vzpetinah baročne in predbaročne cerkvice, vsega okoli 3000; kozolci, posebne vrste velikim harfam podobna odprta poslopja za sušenje sena v teh deževnih krajih, kjer morski vetrovi ob prvem trčenju z Alpami odvržejo večino

vode; razmeroma številni provincialni gradovi v različnih stadijih ohranjenosti. Nekateri kulturno civilizacijske drobnarije za sladokusce so tu: znamenite idrijske čipke, panjske končnice – do 200 let stare naivne slikarije na čebelnjakih, raznovrstne in izjemno slikovite narodne noše, ničkoliko pevskih zborov, še posebej oktetov (približno 1200), modernizirani tip alpske poskočne glasbe ali 250 razstavnih galerij in salonov. Za poznavalce: znana šola arhitekture z evropsko znamenitim Jožetom Plečnikom, specialni avtohtoni srednjeevropsko vodilni slikarski impresionizem v začetku tega stoletja, ljubljanska grafična šola z velikim grafičnim bienalom, v literaturi vsaj Prešeren, Cankar, Kosmač; okoli 15.000 kulturnih spomenikov in na drugi strani prav toliko podzemeljskih jam, Slovenija je klasično ozemlje krasa, ki je po njeni pokrajini Kras dobil tudi svoje strokovno ime Karst.

... Neki sodobni angleški zgodovinar je zapisal svoje iskreno in resnično začudenje, da se je na tolikšnem prostorskem in zgodovinskem prepihu tako majhen narod sploh obdržal, da ni izgubil identitete, jezika – kot so ga, po njegovih besedah, na primer množičnejši in veliko bolj ob strani živeči Irci.

... Ker so po tisoč in več letih ustanavljali svojo državo v okviru SFRJ, so morali poskrbeti še za svoj grb; vanj so postavili 2864 m visoki Triglav, enega zadnjih, najbolj vzhodnih, pa tudi najbolj slikovitih vrhov alpskega pogorja. Slovencem je bil od nekdanj sveta gora, gora Bog, ki z eno glavo gleda v nebo, z eno po zemlji in z eno pod njo. Iz njega izvirajo številne bajke in verovanja: Slovenci so pač že skoraj 1500 let alpski narod.

Pripravila: Anita Žoher

Aerovi petdesetletniki

V oktobru praznujejo svoj petdeseti rojstni dan naši sodelavci iz tozda Medvode:

REDŽEP DŽULUŠIČ, ki praznuje 16. oktobra. Na isti dan bo praznoval tudi MAKSIMILJAN POTOČNIK. 15. oktobra bo praznovala VIDA JAMNIK in 9. oktobra MIRKO NOVAN.

V tozdu Kemija Šempeter bo 20. oktobra praznovala DRAGICA DIVJAK.

Vsem našim sodelavcem – jubilanatom želimo veliko osebne sreče, zdravja in zadovoljstva na delovnem mestu. Uredništvo

Delo krepí človeka tako, da končno popolnoma oslabi, če ne dela tistega, kar želi in zna!

V poletnih dneh smo bili vsi kar nekoliko omamljeni od vročine, naše misli pa tam nekje na hladnem, ob morju, v gorah, ali pa v kruti realnosti. S sodelavcem HUGOM OGRAJENŠKOM sva se kljub vročini sešla in se pogovarjala o

delovnem mestu,

Kakšno je tvoje delo v nabavni službi?

Že tri leta sem nesamostojni samostojni referent. To so prve izkušnje z ekonomijo v praksi, teoretično pa sem ekonomijo okusil in so me tudi preizkušali že v zgodnjih osemdesetih letih tega stoletja na fakulteti v Ljubljani.

Kakšno je delo v nabavni službi v tako nestabilnih pogojih gospodarjenja?

Če so pogoji gospodarjenja nestabilni, je pričakovati tudi nestabilnost nabavne službe. Vendar pa ljudje, ki delamo v tej službi, poskušamo po svojih močeh stvari čim bolj stabilizirati. Pri tem pa se ne oziramo na poskuse destabilizacije naše službe s strani notranjih in zunanjih dejavnikov. Nekateri so zelo blizu, drugi pa so zelo daleč in tudi za tiste, ki so zelo blizu si želimo, da bi bili zelo daleč. Na splošno menim, da je sama funkcija nabavne službe v Aeru premalo poznana in prihaja do nekritičnih in včasih tudi krivičnih razlag stanja. Prizadevamo si, da bi s svojim delom takšne in podobne omahljivce bolje seznanili in jih postavili na trdna tla, torej tja, kjer moramo biti mi.

Bi lahko podal kratko oceno Aerovih prizadevanj?

Aero kot jugoslovanski gigant, kar mu omogoča njegov monopolizem, tako menim, bo preživel. Kajti takrat, ko drugi životarijo, mi še vedno združujemo prijetno s koristnim. Eni so prijetni, drugi pa koristni.

Bi v Aeru kaj izboljšal?

Vsekakor so v vsaki firmi kakršne-koli izboljšave dobrodošle. Najprej bi korenito poskrbel za enotno miselnost vseh zaposlenih, kar zaenkrat izgleda nemogoče zaradi različnih položajev ljudi. Če so zaposleni zadovoljni, potem je užitek delati s takšnimi ljudmi in od njih zahtevati največje napore in iz tega sigurno sledijo dobri rezultati. To sem povedal zelo filozofsko in utopistično, preprosto pa bi to povedal zelo težko. Nisem ti konkretno odgovoril na vprašanje, kaj bi konkretno spremenil, ker ti preprosto ne morem. Še mnogo bolj odgovorne to-

variše iz dneva v dan sprašujejo, kaj bi spremenili, pa so še v večji »têmi« kot sem sedaj jaz.

Ali se Aero usmerja na trg?

Razveseljuje dejstvo, da smo se v Jugoslaviji, ali pa vsaj v njenih nekaterih delih, končno spomnili, da obstaja tudi trg, ne pa samo plan in fijakerski pogledi na ekonomijo, lokalizmi in »lokanje« na tuj račun. Če Aero ne bi priznaval zakona trga, že zdavnaj ne bi več obstajal.

Ne na levo...

Imaš morda kakšen predlog za nov proizvodni program oziroma proizvod?

Vsekakor! Kot mlad nadobudni tabornik, ki išče pot iz gozda, v katerega ga je postavil njegov vodnik, brez kompasa, zemljevida, svinčnika in baterije seveda tudi jaz razmišljam o morebitni razširitvi asortimenta naše ponudbe. Izgleda, da sem že postal profesionalno deformiran na področju papirjev, zato se mi papirji stalno motajo po glavi. Ob raznih priložnostih se ustavljam v naših cvetličarnah in aranžirnicah in vedno me zbodejo v oči čudoviti ovojni papirji iz uvoza. Pa se nekako vprašam, ali ni tukaj velika Aerova vrzel, ki bi se dala napolniti z lastnim znanjem. Trdim, da je v Aeru dovolj dobrih strokovnjakov s področja grafike in oblikovalcev, ki bi verjetno znali izdelati komercialno zelo donosen izdelek.

Kaj misliš, kako je danes biti direktor?

Ker tega sam nisem nikoli okusil in mi verjetno v življenju to ne bo dano, je težko ocenjevati druge. Vendar pa osebno mislim, da je veliko lažje biti direktor manjše firme, ki je fleksibilnejša in elastičnejša glede na zapleteno »jugo negospodarsko gospodarstvo«, kot pa biti direktor velike firme, ki lahko posluje uspešno, ali pa neuspešno. Direktor naj bi bil ogledalo v katerem bi se zrcalili zadovoljni oziroma nezadovoljni obrazi vseh ljudi, ki čutijo s to firmo. Tu mislim v prvi vrsti zaposlene, njihove družinske člane in nenazadnje tudi občane kot potrošnike. Predvsem menim, da mora biti direktor človek iz baze, s poslušom tako za gospodarsko kakor tudi za socialno politiko. Kakršnikoli predsodki in preskoki prej škodujejo kot pa koristijo.

Ti delovno mesto omogoča dovolj kreativnosti?

Nikakor ne. Sodeč po svojem temperamentu in željah sem o kakršnikoli kreativnosti popolnoma neizrabljen. Sam sem se o tem že mnogokrat spraševal, na žalost pa se drugi še niso.

Delaš s PC (osebni računalnik)?

Ne delam! Imam pa prijatelja, ki s tem dela v Konusu.

Kakšno je delo, če si obkrožen z ženskami?

Že celo življenje me obkrožajo ženske. Kot otrok sem rasel v okolju, kjer so bile vrstnice same ženske. Ko sem šel v 1. razred OŠ, sem bil edini fant, ki je sedel s punco, in to prakso so moji razredniki nadaljevali vse do 8. razreda. Tudi na gimnaziji in fakulteti se je to pravilo ponavljalo in zakaj se ne bi še na delovnem mestu? Na moje delo obkrožanje žensk ne vpliva. Z nimi brez problema komuniciram. Skratka, lahko rečem, da se kar prijetno počutim, ker nisem nikoli delal razlik med spoloma. Če se v žensko okolje na delovnem mestu v Nabavi ne bi vključil, bi mi preostalo edino to, da bi se vsako jutro, ko pridem v službo, vsedel pred ogledalo in se pogovarjal s seboj. In ko pridem domov, sem zmeraj obkrožen s tremi ženskami različnih generacij.

Jaz pa nikoli nisem delal generacijskih razlik.

Kaj je tisto, kar nam greni življenje?

Ne bom hinavski... Razen grapefruita še nesposobnost in fijakerska usmerjenost ljudi, ki jih srečujemo celo življenje.

obveščanju,

Zanima me, če prebiraš Naš Aero in Informacije?

Vsekakor, ker iz njih razbereš hotenja in razmišljanja ljudi, ki se vključno z menoj, združujejo okoli velike družine Aero. Mnoge, na žalost, ob svojem delu premalo poznaš in velikokrat dobiš občutek, da bi bili prav prijetni sogovorniki.

Kakšno je tvoje mnenje o internih glasilih?

Menim, da so naredila velik korak naprej, so vedno bolj aktualna, ne pa suhoparna in dolgočasna.

Kako bi dosegli, da bi bil to dejansko časopis vseh zaposlenih?

To je težko, kajti ljudje v Aeru smo različni. Menim, da bi morali bistvene aktualne stvari, ki zadevajo firmo ustrezno prilagoditi vsem nivojem zaposlenih brez fraziranja in slepomišljenja.

Imaš konkretne predloge – morda vsebinske, organizacijske?

Mislim, da je okrog naših glasil sedaj dober team izkušenih ljudi ter prihajajočih mladih, ki so vnesli mnogo razgibanosti in razbili mnoge družbene, kakor tudi aerovske interne tabu teme.

Misliš, da imajo takšna sredstva obveščanja v DO kakšen smisel, če pa vemo, da so neformalni kanali obveščanja izredno uspešni in kakovostni?

Torej, pri neformalnih kanalih gre vedno za objektivnost. Če se izogibaš principu »rekla-kazala« in govoriš po resnici, je primerno, da tudi samo tebi znana dejstva posreduješ okolici, ne pa da jih zakleneš v predale.

Sem spada tudi vprašanje o govoricah. Kaj so zate govornice?

Govornice so spremljevalec človeka skozi celo življenje. Nekateri prenašajo »govornice«, ker drugače ne znajo govoriti, drugi pa govorijo, da ne bi bilo o njih kakršnihkoli »govornic«.

Kaj in kako bi po tvoje moral delati novinar v ZD?

Novinar v ZD bi naj bil predvsem resnicoljuben in objektivni, s posluhom za vse sloje zaposlenih, nikakor pa ne senzacionalist, ki bi s svojim de-

lom povzdigoval svoje ime, marsikatero pa oblatil.

– Koga naj še predstavimo v Našem Aeru?

Na to vprašanje bi rad postavil dva odgovora in ju skušal združiti v eno: ker je Aleš Žerovnik predlagal mene, se bi mu oddolžil na ta način, da bi ga za naslednji intervju postavil v položaj izpraševalca in ker še doslej ni bila predstavljena nobena ženska, kar meji za na mali moški šovinizem, predlagam tovarišico Jasno Rode, ki bi z Alešem ustvarila neponovljiv tandem.

Kakšne časopise prebiraš?

Že od malih nog sem izredno rad bral, od lahke literature do strokovnih publikacij. Nekako opažam, da se že vsaj deset let ogrevam za Mladino, Delo, Sportske novice, Alana Forda, Ljubljanski Dnevnik, Danas... Predvsem pa rad prebiram najrazličnejša interna glasila mladih, ki se s svojimi prispevki oglašajo v raznih šolskih in študentskih glasilih, skratka od poezi-

Ne na desno...

je, leposlovja do kritičnih prispevkov, ker menim, da to objavljajo neobremenjeni ljudje, ki jih življenje še ni pokvarilo.

slovenskem trenutku,

Si spremljal zadnje dogodke v Sloveniji?

Če jih ne bi spremljal, bi spremljali oni mene. S tem sem ti že odgovoril, da sem bil vseskozi miselno prisoten v Sloveniji.

Kakšen je tvoj komentar?

Ker se že vsak čuti poklicanega, da komentira nastala pričevanja oziroma sodobno zgodovino, bi podal tudi osebno mišljenje. Menim, da so preobrat v kakršnihkoli družbi potrebni: Vse kar je pozitivno in pravično, je gi-

balo življenja. Slovenci pač imamo to danost oziroma to srečo ali nesrečo, da smo kot majhen narod zmeraj prisotni pri navzkrižju narazličnejših viharjev. Že najmanjša sapica vzpodbudi Slovence k razmišljanju in vzbudi v njem nekakšno željo po uveljavitvi, ki je velikokrat tudi boj za preživetje.

Si podpisal kakšno peticijo ali protestno izjavo?

Mislim da je malo Slovencev, ki v letošnjem letu niso dali svojega podpisa ali na račun za elektriko, stanarino, otroški vrtec, tekoči račun, kreditne pole ali na peticijo za potrditev lastne identitete.

Misliš, da se Slovenstvo prebujata in politično osveščata?

Slovenci smo zaspali že tistega dnevega leta na Gosposvetskem polju. Zdi se mi, da se sedaj kot kralji Matjaži prebujamo iz dolgoletnega sna. Slovenec ni bil nikoli bojevit, edino orožje mu je vedno bila njegova miselnost, sposobnost razmišljanja in ljubezen do svoje domovine, če konkretiziram: do okolja v katerem je prebival. Očitki o konformizmu Slovencev so večkrat upravičeni, še večkrat pa neupravičeni. Iz vsake situacije smo skušali potegniti korist, nikakor pa nismo težili k samouveljavljanju. To si moramo priznati, na drugih pa je, ali nas priznajo ali ne.

Mora biti res nekdo zaprt, ali pa zatiran, da se zdramimo?

Glede zdravljenja zaprtja bi dejal: če otrok poje čokolado oziroma preveliko čokolado in je zaradi tega zaprt, ni kriv ne otrok in ne čokolada, ampak starši, ki so mu to čokolado kupili.

Kakšni so trenutni izgledi Slovenije v SFRJ?

Splošna situacija v celi Jugoslaviji je takšna, da eni pričakujejo rešitev iz Vzhoda, drugi pa z Zahoda. Niti »jugoamerikanci« niti »jugosovjeti« ne pomislijo, da sta bili en Mc Carthy in en Stalin že dovolj.

Položaj Slovenije v okviru Jugoslavije je nestanovitni, možno je obdobje dolgotrajnih ploh in neviht z neugodnimi jugovzhodnimi vetrovi, pa tudi na sever se sonce noče pokazati. Ker pa za vsakim dežjem posije sonce mislim da bo tudi sonce prišlo, če ne nam bodo pa že drugi posvetili. Tako, da v »têmi« vsekakor ne bomo ostali.

Smo Slovenci že nacionalisti ali bomo to šele postali?

Mislim, da ni manjših nacionalistov kot smo Slovenci, ker smo tako nizko stopnjo razgledanosti že prerasli.

Bi šel, če bi bil v Ljubljani, stati na Roško?

Če bi bil v Ljubljani ne bi stal samo na Roški, ampak še kje drugje. Verjetno pa bi se kje tudi naslonil, ali pa bi me naslonili.

Si bil na mitingu v Mostecu?

Nisem, ker sem imel miting s paškimi ribiči! Drugače pa grem velikokrat na most na Savinji in gledam kako teče umazana voda, koliko rib je še ostalo, pa so lepo tiho. Vsaka primerjava z Mostecom pa je namerna.

Kaj praviš o novih družbenih gibanjih?

Nova družbena gibanja so takšna ali drugačna, nekateri se gibajo samo zato, da bi se premaknili, nekateri pa se lahko še tako gibajo, pa se jim nič ne premakne.

Kako si predstavljaš proces demokratizacije?

Proces demokratizacije si predstavljaj brez takšnih ali drugačnih procesov.

Verjameš v to, kar piše Mladina?

Včasih je bil to list za ožji krog izbrancev, sedaj pa je postal najbolj iskani tednik. Verjamem samo tisto, kar sam sebi dovolim, da verjamem.

osebnih stvari,

Zakaj si se odločil za študij ekonomije?

Moja velika želja je bila, da bi postal novinar. Zadnji teden mojega šolanja na gimnaziji pa mi je moja profesorica odsvetovala takšno početje, ker je prebrala nekaj mojih razrednih glasil, ki sem jih sam izdal in bil hkrati edini avtor. Dejala je, da novinarji že tako živijo kratko, jaz pa s svojimi članki ne bi preživel niti od ene izdaje do druge. Zadal sem si cilj, da preživim vsaj 27 let in kot vidiš, mi je to tudi uspelo.

Kako živiš?

Kako živim? Živim nezdravo zato, ker živim. Že spet sem ti odgovoril filozofsko, da če bi se vsak človek vprašal zakaj živim, bi ugotovil, da je v mojem odgovoru dosti resnice. Zjutraj vstanem in najprej pomislim, kako bom čimprej v službo, da bom čimhitreje žigosal kartico, da ne bi imel na koncu meseca prevelik minus. Nato osem ur »samostojno« nabavljam ter se vseskozi bojim, da bom odšel prehitro ter bom prej štempljal kartico in imel na koncu meseca spet minus. No, zvečer se vležem in premišljam, kako bom zjutraj čimprej vstal, da bom čimprej štempljal kartico.

Kdaj prihajaš v službo?

Vidiš, to pa odvisno od tega kako dolgo zvečer premišljam, kdaj bom šel v službo. Če predolgo premišljam, potem zjutraj dlje spim in kasneje žigosam kartico.

Imaš stanovanje?

Imam stanovanje. Z družino živim pri materi v družbenem stanovanju, ker me družba ni mogla pustiti na cesti, ker sem njen član in zato sem ji še vedno hvaležen. Če bi čakal na stanovanje v Aeru, bi verjetno še dolgo časa šotoriral na Anskem vrhu.

Spadaš v kategorijo mlada družina?

Nikoli nisem bil za kategorije, če pa te zanima, imam že kar dosti mlado družinskega staža.

... temveč navzdol ...

Je težko biti mlada družina?

Mislim, da to sploh ni težko, sploh če imaš na razpolago dosti H-plojdnih celic.

Ti naš delovni čas odgovarja?

Menim, da sem ti že s problemom žigosanja dovolj povedal.

Kaj počenjaš v prostem času?

Večina mojega prostega časa je namenjen glasbi, dosti trenutkov najdem tudi za šport ter meditacijo v troje.

Je vzgoja trdo, naporno in odgovorno delo?

Vzgoja je teror. Če pogledamo razvoj človeka od zibel pa do smrti vidimo, da ga spremlja en sam teror. Že kot otrok si izpostavljen terorju, kaj smeš in kaj ne smeš. Malo preglasno zajokaš ali zavpiješ in že te tvoji roditelji s še močnejšim vpitjem utišajo. Ko greš v šolo, si izpostavljen najrazličnejšim izživljanjem svojih vzgojiteljev in učiteljev, za kar si kot mlado bitje še posebno dovzeten. V puberteti ni nič bolje, še vedno se najde preveč

varuhov tvojega duha in telesa, ki budno stremijo nad te, da ja ne bi kaj delal po svoje. Nato greš na faks, vojsko, postaneš član Rdečega križa ali drugih športnokulturnih organizacij. Vseposod se moraš podrežati kalupom v katere te dajajo. Nato se, če imaš srečo, zaposliš, kjer vsi točno vedo, kaj smeš in kaj ne. Počasi ostariš in varuhinja v domu upokojencev ti točno določi, kaj smeš jesti in kaj ne, ali lahko popiješ dva deci ali ne in ali se lahko oddaljš od doma upokojencev za 5 ali 10 metrov. Ko umreš, pa zopet tvojo varuhi točno določijo, ali te bodo pokopali cerkveno ali civilno, ali boš ležal v družinskem grobu ali na Žarnem pokopališču. In če bi bilo posmrtno življenje, bi gotovo o tvoji usodi teroristično odločala Sveti Peter ali sam Lucifer.

Kakšno je tvoje mnenje o ženski emancipaciji in o feminizmu?

Vsekakor dobro, da so ženske emancipirane, ker potem več znajo, si več upajo in tako so moški bolj zadovoljni. Mislim, da emancipirane ženske ne rabijo dr. Koščičkega, ne dr. Ruglja, ne kratkega Svetega pisma s podobnicami in ne figur Veneris.

Ali postajajo moški objekt žensk?

Še vedno je bolje, da so moški objekt ženske v 1. nadstropju, kakor pa čisto na vrhu svoje moške zgradbe.

Se ženska emancipacija odraža tudi skozi žensko modo?

Izražanje emancipacije z modo je lari-fari. Trdim, da obleka ne naredi človeka, človeka lahko naredita le moški in ženska.

Kakšna je idealna ženska?

Če bi pogledali skozi prerez zgodovine, bi videli, da je bilo več idealnih žensk, od Eve (edina ženska!) do Rose Luxemburg, ki je bila edina Rozika, ki je imela državno ime, do Ulrike Meinhof, ki je bila vseskozi idealna ženska za svojega moža Andreasa, se borila za svoje ideale in na koncu tudi idealno umrla. Sam zase trdim, da idealov ni. Iz tega sledi, da tudi idealnih žensk ni. Naj mi ne zamerijo tiste gospodinjice, ki kupujejo pri Idealu.

Kolikokrat v življenju se človek zaljubi?

Ljubezen je več: Od ljubezni do hrane, pijače, psa, moških, žensk in TV programa. Več kot ima človek možnosti, večkrat se zaljubi, še največkrat v sam vase.

Se svoboda konča z družino?

Torej... svoboda se konča že mnogo prej! Svoboda se konča z rojstvom kajti najbolj svobodnega se človek počuti, ko ga še sploh ni na svetu in brezskrbno pljuje po roditeljevih oceanih.

Čutiš kdaj nostalgijo po gimnazijskih in študentskih letih?

Strašansko! Ne vem, kaj bi dal, da bi bil še enkrat v tistih časih, ko sem bil še na gimnaziji in na faksu. Mislim, da je to najlepše obdobje mladega človeka. Vse materialne dobrine, ki si jih pridobiš v starosti ne odtehtajo nekdanjih dni.

Kaj ti pomeni leto 1968?

Razen tega, da sem bil takrat star 7 let in da sem dobil prvo trojko pri likovnem pouku, kar je bil za mene velik uspeh, imam še naslednje mnenje: Evropa je izkoristila dano možnost, seveda odvisno od zemljepisne lege. Medtem, ko se je demokracija na Zahodu Rusi še vedno nosijo češke tenis copate in kavbojke zlikane na rob, Čehi pa živijo še vedno kot indijanci v rezervatu. Študentje so svoj trenutek izkoristili, opozorili nase in od takrat jih jemljejo bolj resno, kot eno od poglobitv gibal družbe. Glede gibanja peace and love pa tole: mislim, da je bilo več »love« kot pa »peace« in da so danes njihovi rezultati že dvajsetletni mladeniči in mladenke.

Tvoje ime ni ravno pogosto pri nas...?

Čeprav nekateri menijo, da je germansko ime sklicujoč se na Huga Wolfa, drugi spet na francosko, stalno mislijo na Viktorja Hugoja. Vendar menim, da ime izhaja iz starih argentinskih plemen, za kar je lep primer Hugo Maradona. Če že nisem poznan po čem drugem, sem vsaj poznan po svojem imenu, katerega so mi dali starši, ne da bi se predhodno posvetovali z mano. Če pa bi me že vprašali za mnenje, bi jim sigurno svetoval, da bi bil Hugo.

kulturi in o stvareh, ki pogovor zaključijo.

Kako to, da sodeluješ v zboru oz. v Celjskem oktetu?

Do sodelovanja je prišlo pred 4 leti. Kot mnogi sem se navduševal za Rock glasbo, imeli smo tudi svoj ansambel in potem, ko so se mnogi opredelili za alternativno glasbo kot punk, new vave, Luis Slak Boys, ipd. sem jaz odšel v drugo skrajnost in se pridružil fantom, takrat še vokalne skupine terca in še danes mi ni žal. Moja glasbena pot se je začela takrat, ko sem bil mlad nadobudni harmonikar, pevec v šolskem zboru, rocker, jazist, samouki kitarist in sedaj sem ljubitelj slovenskih narodnih pesmi.

Od kod ljubezen do petja in slovenskih pesmi?

Kot vsaka slovenska družina, smo tudi doma že od nekaj gojili ljubezen do slovenskih pesmi in brez predsodkov jih še danes zapojem ali v gostilni ali na odru.

Predstavi nam vaše delo in petje?

Več kot samo petje nam pomeni oktet eno od oblik druženja, saj veliko prostega časa preživimo skupaj, poleg tega pa sem spoznal veliko krajev širom po domovini, ki jih verjetno ne bi obiskal. Delo z oktetom je dokaj zahtevno, ker smo večinoma polprofesionalci in zato je odrekanj še toliko več. Vse kar vložiš, je poplačano s polnimi dvoranami, kjerkoli se pojavimo. V ta namen smo se tudi preimenovali v Celjski oktet. Ime je prodorno in nam pomaga, da nas spozna širša javnost.

... k tekočim zadevam.

Ti petje zavzame veliko prostega časa?

Škoda bi bilo, da bi prosti čas izkoriščal za kakšne druge namene, tako da mi petje v oktetu odgovarja. Sem predsednik in manager skupine to zahteva še dodatno angažiranje, vendar pa to z užitkom opravljam in fantje mi vseskozi zaupajo. Organizacija samih vaj, reklame, zagotavljanje nastopov, finance – vse to je le en korak, potrebno pa jih je več, da se pojaviš na odru. To nedvomno zahteva celega človeka.

Kdo vse sodeluje pri zboru?

Zbor sestavljamo mladi pevci, nekdanji gimnazijci, tako da so razlike v letih majhne. To je pa zelo dobro, saj

imamo vsi podobne poglede in to omogoča obstoj okteta. Sicer pa v oktetu nastopajo en direktor, en magister, en zdravnik, štiri diplomirani inženirji in en samostojni nabavni referent.

Gresta petje in pitje skupaj?

Eno in drugo sta nerazdružno povezana. Če piješ, se ti slej ko prej razveže jezik in če ne zapoješ, potem vsaj zapiješ, ali pa vpije tvoja žena. Če pa poješ, še nisem srečal človeka, ki bi pel s suhim grlom.

Smo Slovenci kulturni?

Slovenci se imamo za kulturni narod, smo pa l'art pour l'artists. Resnične navdušence mnogokrat prej najdeš med preprostimi ljudmi kot pa med elito. Na žalost še vedno damo premalo na resnično kulturno izročilo in vse prevečkrat priznavamo dvomljive kulturne dosežke na področju kulture, ki pa to sploh niso. Kot vsepovsod, je tudi tu potrebna stroga selekcija, samo kaj, ko so ponavadi selektorji eni in isti ljudje.

Kaj meniš o perspektivi mladih?

Na žalost je za mlade malo perspektiv, za kar so poskrbeli predhodniki. Za mlade so zaprta vsa vrata in le s težavo jih odkleneš.

Kaj je tisto kar zanima delavce?

Čeprav trdijo, da delavca zanima samo plača, menim da temu le ni tako. Še vedno je dosti stvari, ki bi delavce pritegnile. Že dolgo imam eno veliko željo: Da bi se denar, ki je namenjen za reprezentanco enkrat porabil za celodnevni izlet vseh delavcev. Mislim, da bi ta dan pomenil delavcem mnogo več, kot pa samo gole obljuje.

Kakšna je kulturna ponudba Celja?

Celje nudi premalo. Mislim, da je dovolj potenciala, le nekoga, ki bi premaknil stvari z mrtve točke, ni. Imamo Narodni dom in glasbeno šolo, ki sta premalo izkoriščena. Miselnost ljudi, ki gojijo kulturo je ozka in ne priznava sprememb in originalnosti. Še vedno je preveč parcialnih interesov in revanšizma med celjskimi kulturniki.

Kakšno glasbo poslušáš?

Zadnje čase poslušam orkester SPEEDYA GOODMANA in njegovih DOG WALKER-sov. Odločil sem se, da zamenjam kaseto in prisluhnem še kakšni drugi melodiji.

In za konec?

To in vse zgoraj je dejal Ograjenšek Hugo in odšel med legende.

jasna rode

Uvajamo krožke za izboljšanje proizvodnje – poslovanja

Cilj vsake delovne sredine je, da deluje čim bolje in bolj uspešno. S tem namenom smo pred dvema letoma uvedli krožke kakovosti v tozdu Grafika. Sedaj pa uvajamo krožke za izboljšanje poslovanja še v tozdu Kemija Celje (3), v tozdu Kemija Šempeter (2) in v DSSS (2).

Tokrat objavljamo uvodni tekst Zavoda SRS za produktivnost dela iz Ljubljane. O nadaljnjem delu krožkov za izboljšanje poslovanja vas bomo sprotno obveščali.

Jasna Rode

Razvoj izdelkov in tehnologije zahteva vedno nove oblike delavčevega ustvarjanja, pri čemer se pojavlja vedno več problemov, ki so v neposredni zvezi s samim delovnim procesom. Reševanje problemov proizvodnje, kakovosti, stroškov poslovanja, varnosti, medsebojnih odnosov in odnosov do dela, je postalo v dobro organiziranih organizacijah temeljna naloga.

Metode dela, ki uspešno rešujejo nastale probleme, so KROŽKI ZA IZBOLJŠANJE PROIZVODNJE – POSLOVANJA.

Krožki združujejo delavce v skupine po tehnoloških celotah, ki se redno sestaja, ugotavlja, analizira in rešuje probleme. Člani krožka so delavci istega oddelka, ki opravljajo podobne delovne naloge in se srečujejo s podobnimi problemi.

DELOVANJE KROŽKOV V SVETU IN PRI NAS

Krožki so se najprej razvili na Japonskem pred 20-letji pod nazivom »Krožki kontrole kakovosti – Quality Control Circles«. Nadalje so se razširili krožki v ZDA in nato v Evropi. Krožki so se razvili in dobro delovali v velikih firmah.

Danes delujejo krožki po vseh celinah in v vrsti dežel sveta: Mehika, Brazilija, Indija, Južna Koreja, Hongkong, Taivan in drugih južnoazijskih deželah. Poznamo krožke tudi v vzhodnih socialističnih deželah: Madžarska, ki ima vladni program za uvajanje in širjenje krožkov, v Nemški demokratični republiki ni več nobena novost, Sovjetska zveza pa je z uvajanjem pričela letos.

V Sloveniji je našim samoupravnim pogojem in kulturnim prilikam razvil in preizkusil primerni model krožka Zavod SRS za produktivnost dela v letih 1980–1982.

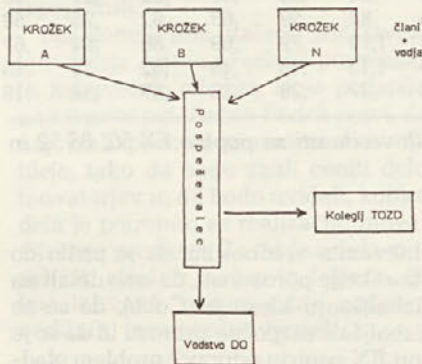
Danes so krožki pri nas že v vseh panogah in dejavnostih razširjena delovna metoda in konkretna oblika množične inovativne dejavnosti, ki ni več samo vzpodbuda, češ treba je, ampak tudi pokaže kako do izvornih in uporabnih rešitev tudi v najširši proizvodni bazi.

DELOVANJE KROŽKOV V AERU

V Aeru so začeli delovati krožki v Grafiki pred dvema leti. Vodstvo DO pa se je odločilo to postopno razširiti na celotno delovno organizacijo in sicer za začetek:

- 3 krožke v Kemiji Celje
- 2 krožka v Kemiji Šempeter
- 2 krožka v DSSS,

ki bodo začeli redno delovati v mesecu oktobru.

Posebnosti delovanja krožki so:

- organiziranost in sistematično reševanje problemov,
- člani krožka sami izbirajo probleme, ki jih bodo reševali,
- člani sami analizirajo in izpeljejo rešitve problemov,
- člani uporabljajo ustrezne najodobnejše in enostavne tehnike dela,
- delo članov krožka je prostovoljno, vendar zahteva resno in zavzeto delo,
- članstvo v krožku pritegne delavce in jih vzpodbuja za kakovostnejše in produktivnejše delo,
- člani krožkov poglobljeno in ustvarjalno razmišljajo in spoznajo za ta namen uporabne tehnike, da se z lastnimi idejami, rešitvami in izboljšavami kreativno vključujejo v delovni proces,
- delo v krožku spremeni in tudi izboljša medsebojne odnose in odnos do dela,
- z delom v krožku člani stalno pridobivajo nova znanja, razmišljajo o

procesu dela in se vključujejo kot upravljalci procesa.

ORGANIZIRANJE IN VODENJE KROŽKOV

Iz zbora delavcev zaključene tehnološke celote se prostovoljno opredeli za delo v krožkih 5–15 delavcev, optimalno je 8 delavcev. Krožke vodijo dobri in sposobni delavci iz te celote (v začetku predvsem izmenovodje, vodje oddelkov, vodje skupin, predelavci, kasneje sami delavci). Člani krožka se sestajajo vsakih 14 dni po 1 uro, v času, ki ga določi vodstvo tozda tako, da je čim manjša izguba delovnega časa.

Osnovna dokumentacija krožka so delovni listi, tako imenovani zidni listi. Vodijo tudi dnevnik dela, z zapisniki sestankov in osnovno evidenco rešitev.

Z rezultati seznanjajo vodstvo – kolegij tozda in predlagane rešitve izvajajo v dogovoru z njimi.

Delovanje krožkov koordinira pospeševalec, ki je zadolžen, da strokovno pomaga krožkom, zbira razne podatke, je vez med krožki in vodstvom tozda.

Dogovor je, da bodo »odbori za pospeševanje krožkov« kolegiji tozdov. Kolegij tozda ima prvenstveno nalogo, da sprejete rešitve, ki jih na posebnem sestanku predlaga krožek, uresniči.

Pomoč in nadzor nad uvajanjem krožkov v celotnem Aeru pa ima vodstvo DO. Aktivna vloga vodilnih delavcev na vseh nivojih je predpogoj za uspešno delovanje krožkov.

Svetovanje in izobraževanje pri uvajanju in širjenju krožkov bo potekalo v sodelovanju z Zavodom SR Slovenije za produktivnost dela iz Ljubljane, ki je metodo pripravil, jo uvaja in pomaga z izkušnjami.

Delovanje krožkov je stalna metoda dela reševanja problemov v proizvodnji, kot tudi v ostalih službah.

Rezultati, ki jih dajejo krožki so:

- inovativno razmišljanje delavcev na vseh področjih

- veliko rešenih malih problemov
- boljše kakovost proizvodnje in poslovanja

- dobri medsebojni odnosi
- boljše opravljanje vsakodnevnih nalog

- in v celoti večja odgovornost in zavzetost do dela.

Zavod SRS za produktivnost dela Ljubljana

Pripravila:
Živana Bele-Potočnik, dipl. psih.
Drago Dolenc, dipl. ing.

Računalniško podprto spremljanje kakovosti papirjev

(nadaljevanje iz 7. številke)

4. del (zadnji del)

Obravnava uspeha on-line in off. line spremljanja kakovosti

Priloženi tabeli prikazujeta statistično obdelane podatke s programskim paketom Sora na mikračunalniku IBM-PC/XT. V tabeli 1 vidimo, da uvedbe računalniško vodene regulacije gramature, gramature premaza,

pepela in vlage zmanjšujejo sipanje meritev. Prikazano je leto 1986, ko je bil papirni stroj brez računalniške regulacije; leto 1987, ko se je sistem uvažal, in leto 1988, ko sistem računalniške regulacije deluje nepretrgano. Standardni odkloni v tabeli 1 so rezultat laboratorijskih meritev več kot 800 vzorcev posameznih vrst papirja letno.

papir		EX 50			BS 52			BS 57		
		86	87	88	86	87	88	86	87	88
gramatura	g/m ²	1,11	,53	,60	1,27	,53	,48	1,12	,64	,54
sip. gr.	g/m ²	,55	,40	,41	,84	,55	,58	,62	,51	,46
gr. prem.	g/m ²	-	-	-	,82	,59	,63	,82	,75	,58
pepel	%	,53	,55	,61	1,19	,79	,69	,86	,84	,67
pepel osnovne	%	-	-	-	1,13	,48	,48	,62	,55	,48
vлага	%	,34	,27	,28	,37	,28	,23	,37	,34	,18

Tabela 1. Standardni odkloni kumulativnih vrednosti za papirje EX 50, BS 52 in BS 57 za leta 1986, 1987 in 1988.

Na osnovi statističnih obdelav s programskim paketom Sora in sodelovanjem s proizvodnjo smo izboljšali kakovost papirjev. Tabela 2 kaže uspehe oziroma neuspehe. Vidimo, da so se raztržne vrednosti približale za-

hitevanim vrednostim, da je prišlo do korekcije poroznosti, da smo delali na izboljšanju klejenja (Cobb), da so se izboljšale razpočne trdnosti in da se je pri EX papirju odpravil problem gladkosti (hrapavosti).

papir	EX 50				BS 52			
	DEC.	JAN.	FEB.	MAR.	DEC.	JAN.	FEB.	MAR.
utržna dol.	0,0	0,0	0,0	0,0	6,8	0,0	0,0	0,5
raztrg	67,3	67,3	51,0	5,8	40,6	12,2	0,9	0,0
poroznost	100,0	100,0	100,0	57,4	14,6	17,6	5,0	7,5
Cobb osn.	11,1	10,0	2,1	11,2	13,6	-	1,8	1,3
belina	-	-	-	-	73,5	-	26,8	1,3
razpok	8,3	7,6	-	1,2	18,4	0,0	0,0	1,3
gladkost	37,0	17,0	0,9	0,0	-	0,0	-	-

Tabela 2. Odstopanje od predpisanih vrednosti kakovosti papirjev EX 50 in BS 52 v obdobju december 1987 - marec 1988 v odstotkih.

Na osnovi predstavljene analize lahko zaključimo, da je uporaba računalniške regulacije (on-line spremljanje kakovosti) na papirnem stroju nujna in da off-line spremljanje kakovosti lahko ob ustreznem zbiranju in obdelavi meritev močno vpliva na kakovost proizvodnje papirja.

Vladimir Drev

Op. uredništva: Tovariš Drev je daljši prispevek RAČUNALNIŠKO PODPRTO SPREMLJANJE KAKOVOSTI PAPIRJEV pripravil skupaj z magistrom Jurijem Šilcem iz Instituta Jožef Stefan iz Ljubljane, točneje iz Odseka za računalništvo in informatiko.

Pot do prijave inovacij in izumov mora biti krajša

Anton Ferlež iz tozda Grafika je v mesecu juniju dobil nagrado in priznanje »Inovator Celje 1988« za področje »Inovatorjem množične inventivne dejavnosti za inovacijske dosežke«. Anton Ferlež je zaposlen v tozdu Grafika in opravlja dela vzdrževalca - skupinovodje. Med inovatorji se pojavlja od vsega začetka njegove zaposlitve v Aeru. Lani pa je Anton Ferlež prijavil inovacijski predlog z imenom »Brezkončni podajalec sličic«. Izdelal je del stroja, ki je dotedanji propelarski način podajanja sličic zamenjal z brezkončnim. S tem je dosegel večjo produktivnost in tudi varnejše delo. Strokovna komisija je predlog ocenila kot tehnično izboljšavo, za katero je potrebno pridobiti vso dokumentacijo in jo prijaviti kot izum.

Anton Ferlež mi je povedal, da ima vsak človek željo, da bi se izkazal in nekaj tudi naredil sam, tako da bi nam bilo vsem boljše.

»Ob delu, ki ga opravljam, precej inoviram, saj sem včasih primoran kaj storiti in izboljšati. V vzdrževanju, kjer delam, se neprestano srečujem z mnogimi napakami, ki smo jih že kar prisiljeni izboljševati,« pravi Anton Ferlež, »ob takšnem delu pa občutim zadovoljstvo!«

Stroj z brezkončnim podajanjem sličic je izdeloval kar dve leti s pomočjo brata Slavka. Pri izdelovanju je imel kar precej težav, saj je sedaj stroj zelo funkcionalen in zahteven. Vseskozi pa je imel težave z zavistjo sodelavcev. Anton Ferlež meni, da je zavist prisotna zato, ker drugi delavci nimajo interesa za izboljšanje pogojev dela. Vsak ima možnosti za spreminjanje in izboljšanje, mnogi pa raje delajo na nespremenjenih pogojih dela. Mislijo, da je vse dobro, kar obstaja. Vsako stvar oziroma stroj se da izboljšati, saj ni nič izdelano dokončno, ugotavlja Anton Ferlež. Tudi sistem nagrajevanja je takšen, da delavca ne stimulira k inovativnemu in boljšemu delu. Delavec dobi zadovoljiv OD tudi, če ob svojem delu nič ne razmišlja in ne inovira.

Motivacija za inovatorje je tudi nagrada, meni Anton Ferlež, saj je za več dela potrebna tudi večja nagrada. Denarna nadomestila in obračunavanje gospodarske koristi ne ustrezajo vložnemu delu.

Vsaka inovacija zahteva od ideje do realizacije ogromno dela, pravi Anton Ferlež in to ne samo med delovnim časom, temveč tudi doma. Delo, vloženo

Anton Ferlež (prvi z desne) z našimi upokojenci

v inovacije, je le redko ustrezno nagrajevano. Komisije za inovacije bi morale biti bolj strokovne in združevati team ljudi, ki ima dovolj izkušenj in izobrazbe, da bi inovatorjev predlog res dobro ovrednotili, pravi naš sodelavec.

Brezkončni podajalec sličic je izum in bi ga morali prijaviti na patentnem uradu. Vendar pa je sam proces predolgotrajen in zahteva izredno veliko dokumentacije. Brezkončni podajalec sličic, ki je za 30–40 odstotkov hitrejši od starega, tako ni zaščiten, saj je postopek prijave preveč zamotan in se nihče noče ukvarjati z njim.

Inovatorji bi morali delati v skupini, v strokovnem teamu, ki bi spremljal realizacijo predloga. Predlogi bi bili izdelani hitreje in bolj kakovostno,

meni naš sodelavec. Več strokovnjakov bi lažje prišlo do rešitev. V sedanjem času ni več toliko inovacij kot včasih, ocenjuje Anton Ferlež in sprahuje se, ali smo res že vse naredili in izpopolnili.

Na koncu sem našega sodelavca, inovatorja Antona Ferleža povprašala, kaj svetuje mladim, ki se podajajo na njegovo pot. Anton Ferlež pravi, da naj vsak poskusi uresničevati svoje ideje, tako da bodo znali ceniti delo inovatorjev in da bodo uvideli, koliko dela je potrebno za realizacijo inovacijskega predloga. Za takšno delo moraš biti strašno močan in lažje je, če ima inovator vsaj moralno podporo vodilnih, meni Anton Ferlež.

Jasna Rodé

Prejeli smo

Pošiljam vam članek iz Nedeljskega dnevnika – Dvojna nagrada. Predlagam, da ga objavite v našem glasilu s pripisom: »Vsaka podobnost z našo DO je zgolj naključna.«

Jože Horvat

Evgen Jurič

DVOJNA NAGRADA

Janez ni bil odprte glave samo taktat, ko je zijal! Brihten je bil za dva in ves čas je nekaj tuhtal.

Z zanimanjem je sledil razvoj znatnosti in tehnike in zelo je bil zadovoljen, ko so tudi v njegovem podjetju

sprejeli pravilnik o nagrajevanju inovacij in izumov.

»To bo nekaj zame,« je dejal in še bolj vneto delal in premišljeval.

Pa jo je pogruntal.

Popoldne, po delu, je sam dopolnil stroj, ob katerem je delal s še štirimi sodelavci. Dopolnil ga je tako, da je odslej lahko na njem delal le en delavec, pa še temu se ni bilo nič več treba truditi kot prej.

Vodilni v podjetju so bili navdušeni.

O izpopolnitvi so obvestili novinarje in ti so ponesli slavo domiselnega Janeza po vsej domovini, na dolgo in široko so slavili dosežek domače pameti.

»Janez, ti si glavca!« je dejal mojster in ga potrepil po ramenu.

»Janez, ti si kavelj!« je dejal vodja oddelka in mu stisnil roko.

»Janez, vse bo po pravilniku!« je dejal direktor in naročil, da naj v računovodstvu izračunajo, koliko bodo z Janezovim izumom prihranili in da naj Janeza pošteno nagrade.

Številka, ki so jo dobili, je bila osupljivo visoka in to je povzročilo zavist.

»Toliko pa že ne more dobiti, saj to je deset plač!«

»Saj je do dopolnitve prišel med delovnim časom!«

»Drugi so garali, on je pa gruntal.«

»Vesel naj bo, da mu sploh kaj damo.«

In so res naredili tako, da ni dobil kaj prida, še tisto pa je šlo marsikomu v nos. Veselje od inovaciji je zagrenil tudi mojster, ki je dejal, da zdaj ob stroju ne potrebuje peterice, ampak le še enega.

Potem so Janeza še s tremi tovariši odpustili, obdržali so najbolj lenega, saj je bilo dela komaj zanj.

Janez odslej po gostilnah pije in ko se napije, vpije, da mu je šele zdaj jasno, zakaj so angleški delavci v prejšnjem stoletju razbijali stroje, češ da jim odžirajo delo. Pravi, da ni pameten tisti, ki je izumil buldožer, pač pa tisti, ki je izumil kramp in lopato.

Zofka Kandorfer je v Aeru že 30 let

»Začela sem delati v Aeru pred 30 leti, tam v tistem prostoru, kjer je danes fotokopirnica v Kocenovi, saj je bila v ostalih prostorih še proizvodnja. Potem pa smo se začeli seliti iz prostora v prostor, pa v Čuprijsko, pa spet nazaj v Kocenovo. Odkar sem v Aeru govorimo o tem, da bomo sezidali upravno stavbo, ampak vedno se upravičeno najdejo bolj pomembne stvari – proizvodnja in podobno«, tako pravi Zofka Kandorfer, ki je zaposlena v Kadroviski službi in dela v Aeru od 15. septembra 1958.

Taktat, ko se je zaposlila v Aeru, je bilo zaposlenih 180 ljudi in pravi, da je bilo v tistih časih bolj prijetno delati, da so bili vsi bolj skupaj, bolj solidarni

in tovariški. »Sicer pa to reče vsak, s tem nisem povedala nič novega«, pravi Zofka Kandorfer, vendar pozabljamo, da so mnogi naši sodelavci včasih delali z večjim zanosom in da jim je to delo pomenilo več kot le preživetje. Seveda so bile takrat tudi gospodarske razmere bolj obetavne kot danes!

Odkar je v Aero, je naša sodelavka v isti službi, dela v Kadrovski službi, in bila je prva administrativna moč v Splošni službi, saj je bil njen šef sekretar podjetja. Delo se je v času 30 let precej spremenilo, pravi Zofka Kandorfer, saj je na začetku delala tudi na področju stanovanjskih vprašanj, socialne politike, obračunavala je ure, kar 18 let pa je vodila blagajno vzajemne pomoči, točneje od leta 1964 do 1982. Sedaj je dosti več papirjev, vendar pa sodobnejša tehnika omogoča manj prepisovanja.

Prej so se v Aero vsi poznali med seboj, saj so bili bolj družabni in bili so vsi na isti lokaciji, pravi naša sodelavka. Danes pa že zaradi svojega dela spoznava ljudi, saj vsi zaposleni slej kot prej pridejo v Kadrovsko službo zaradi urejanja premnogih zadev. Na začetku so imeli mladinsko organizacijo in sindikat skupaj z Etolom, tako da naša sodelavka pozna tudi mnogo zaposlenih v Etolu, saj so prirejali skupne izlete in akcije.

»Včasih pa smo tudi vsi bolj pazili na pisarniški material oziroma na vse, kar je bilo skupnega. Danes pa«, ugotavlja Zofka Kandorfer, »ne skrbimo in ne pazimo na tisto, kar nam je skupno«.

V tridesetih letih dela v Aero je bila naša sodelavka tudi priča dveh spremembam zapisa imena Aero. »Drugi znak je prišel nekako spontano, saj smo se v Aero posodabljali, šli s časom naprej in to je ponazoroval tudi znak.

»Novi znak mi je zelo všeč, saj je živahen, razgiban in večbarven. Sprašujem pa se, če imamo v tem trenutku dovolj denarja za to. Pa to napišite tako, da me ne bi kdo narobe razumel in bi rekel, da sem staromodna in vse takoj obrnem na denar. Pravim pa, da tisti, ki delajo na tem področju že vedo, kaj delajo«, pravi Zofka Kandorfer.

Še veliko je stvari, ki bi se jih z Zofko Kandorfer lahko pomenila, saj je 30 let dela v Aero nedvomno dolga doba in polna zanimivosti. Na koncu sem jo povprašala, kako to, da je v Aero tako dolgo, mi je odgovorila: »Saj sem si tudi jaz že iskala službo drugje, tako po 10–15 letih dela v Aero. Vseposod bi prišla na slabše in zato sem raje ostala tu, v Aero!«.

Jasna Rodé

Srečanja z ljudmi

Trgovci z novci v zadnjem času precej potujemo po Jugoslaviji. Ta država je vse bolj revna in marsikdo kar »pozabi« plačati papir, selotejp, etikete... Pred tedni sva z Dušanom obiskala številne kupce v Makedoniji, Črni gori in na Kosovu ter tako prispevala k boljši likvidnostni situaciji v Aero. Naporno potovanje nama je prineslo polno vtisov, srečanj in različnih dogodkov. Naštel jih bom le nekaj, saj ima človek vendarle drugačen namen.

Zabavni so bili večerni sprehodi po veliki Turški čaršiji v Skopju, nasploh so bili zanimivi tudi drugi kraji osušene in požgane Makedonije, Štip, Bitola, Ohrid in Tetovo. Simpatični deklici v Štipski knjigarni, ribič Borče, ki vozi goste po Ohridskem jezeru, pa frizerka, ki se rada postavi pred fotoaparata in rad se spomnim tudi otrok iz Vevčanov, ki pridno mahajo ljudem v avtomobilih z ljubljansko registracijo. Zelo prijazni so bili tudi prebivalci Kosova in lepo se je bilo sprehajati sredi noči med Albanci, Srbi in Črnogorci po Prištinskem Korzu. Skozi čudovite kanjone Morače sva prišla v Titograd, kjer sva spet naletela na mlade ljudi, s katerimi sva se zlahka sporazumela, tako poslovno kot tudi v prijateljskem pogovoru.

Pa vendar naj sedaj predstavim še nekoga, ki nama je v teh dneh pomagal odpreti številna vrata po Makedoniji. Približal nama je makedonskega kupca, ki sva ga morala potem le še potertati...

PANČE ANDRONIKOV

Naš človek bi rekli, naš predstavnik v najjužnejši republiki. Rodil se je leta 1941 v majhnem kraju Sveti Nikole in kot množica drugih pozneje pristal v centru, v Skopju. Diplomiral je na Ekonomski fakulteti in se potem, ko je podaril leto dni svojega življenja oboženim silam, takoj zaposlil. Najprej kot blagajnik v računovodstvu, nato kot komercialist v delovni organizaciji Alkaloid. Sicer pa je sodeloval v delu mladinske organizacije kot predstavnik osnovne organizacije kot predsednik osnovne organizacije v srednji

šoli in pozneje kot član predsedstva univerzitetnega odbora. Večkrat se je udeležil tudi mladinskih delovnih brigad, s ponosom pa pove, da je član Zveze komunistov že od svojega osemnajstega leta. Poleg tega je igral tudi nogomet, sedaj pa z uspehom sodi po številnih nogometnih igriščih širrom domovine.

Panče, kako si prišel v Aero?

Odločil sem se, da odidem iz Alkaloida, saj je tam prišlo do nekaterih sprememb s katerimi se nisem strinjal. Dolgo sem poznal tovariša Božoviča, tako da sem se odločil, da poskusim v Aero. Lani 17. avgusta sem nastopil z delom, potem ko sem bil sprejet po javnem razpisu. Hitro sem se »vklopil«, saj sem že precej časa spremljal to firmo, prej pa sem tako delal tudi v isti branži.

Kakšno je tvoje delo, ali si poprijel na pravem koncu?

Delo trgovskega zastopnika opravljam z veliko ljubezni. Pravzaprav sem želel sprejeti kakršenkoli posel. Vedel sem, da je Aero dobra hiša in takoj sem pristal na plan, ki so mi ga naložili. Letos mi je drugo leto in dosegel sem že določene rezultate, glede na krizno situacijo so relativno zelo dobri. Makedonija je težak teren. Najprej sem vzpostavil dobre odnose z vsemi kupci, nato pa sem izvršil njihovo selekcijo. Ustvaril sem nekakšno tovarišvo, pristen odnos, saj sem že prej poznal precej ljudi in to na vseh mestih, v komercialah, skladiščih, finančnih, knjigarnah. Stalno sem prisoten pri kupcih vsakodnevno sem pri njih. Prodajo koncentriram v večjih trgovskih organizacijah.

Kakšni so pogoji dela, ali pogosto nalletiš na probleme?

Uporabljam svoje vozilo, to je dobro, saj brez tega ne morem. Pri vodstvenih delavcih imam dovolj razumevanja, dobro sodelujem tudi z beograjskim skladiščem. Z Aerom smo se ujeli, o vsem se lahko dogovarjamo.

Problem je železnica, ker blago predolgo potuje. Iz Beograda pride hitro, največ v treh dneh, iz Celja pa vlak vozi celo deset dni ali več. Tako imamo probleme z vzpostavitvijo dolžniško-upniškega razmerja. Tu bi bilo potrebno nekaj storiti, saj pridejo fakture do kupca, ko blaga sploh še nimajo.

Ali meniš, da je dovolj samo prodati blago?

Ustvaril sem si svoje tržišče, svojo mrežo in si pri tem napravil, kot sem že dejal, svojo selekcijo. Tu upoštevam vedno tudi finančno plat medalje. Plačilo kupca jemljem kot pomemben element, saj je brez tega vse moje delo

zaman. Če ni denarja, je to tudi moja napaka. Komerciala mora tesno sodelovati s finančno službo.

Kaj ti pomeni delati v Aeru, kaj je pa pri nas morda slabo?

Rad delam v Aeru, predvsem tudi zato, ker so me ljudje zelo lepo sprejeli. To bi jim rad vrnil, seveda s svojim dobrim delom in lojalnostjo do firme. Vedno tudi dobim vse, kar mi pripada, o raznih spremembah me sproti obveščajo. Problem? Ne vem. Sem daleč od centra, daleč od Celja, pa tudi nisem še dolgo v delovni organizaciji. Mogoče so kakšne stvari, ki bi jih lahko izboljšali, vendar jih trenutno še ne poznam. Do mene so vsi fer, toda tudi sam se moram obnašati korektno.

Spraševal sem te o službi, borbi za za- služek, pa mi povej še kako preživiš prosti čas?

Še vedno sem mlad, še vedno se ukvarjam s športom. Dvakrat tedensko tečem, s prijatelji večkrat igramo nogomet. Sedaj sem tudi delegat in kontrolor na tekmah, kar mi vzame marsikatero prosto nedeljsko popoldne.

Sicer pa prostega časa tako ni veliko, saj se precej zamudim tudi z urejanjem delovne dokumentacije. S kakšnim drugim dopolnilnim delom se ne ukvarjam, večkrat sem utrujen in vikende zelo rad preživim z družino v naravi ali kako drugače.

Že 25 let imam enako težo, tudi to menda nekaj pove.

Za Makedonce pravijo, da so pesniki v duši. Pravijo, da poje srečen človek? Ali ti poješ?

Srečen sem, srečen sem v duši. Zato ker živim v lepi in svobodni deželi in imam svojo družino, s katero sem zadovoljen, vsaj za sedaj. Za svojo dušo tudi zapojem kakšno narodno, včasih tudi kakšno starogradsko ali novokomponirano.

Ne zanima me rock.

Zelo rad sem s svojimi, to mi prinaša tisto zadovoljstvo. Rad imam tudi družbo, prijatelje, nikoli se nisem ločil od njih. Iskren sem v duši, kar mislim, tudi povem.

Kdor mene spoštuje, tega spoštujem tudi jaz.

Kako bo izgledala »svatba«, ko bo rekla »DA« tvoja hčer?

Dandanes si mnogi mladi želijo skromnosti, jaz pa vendarle želim, da bi bilo drugače. Tudi zato ker je edinka, bi morala biti to svečanost za vse sorodnike in znance.

Včasih so bile poroke po domovih, zdaj pa se to običajno dogaja v hotelih. To je za vsakega očeta velik dogodek.

To bo resnično vse polno ljudi.

To je naša, makedonska mentaliteta, ki jo mi vedno znova gojimo. Polne mize jedi, pijače in veliko, veliko »prave muzike«.

To smo podedovali od naših pradedov, dedov, očetov, s tem so vedno izkazovali ljubezen do svojih otrok.

Aleš Žerovnik

Tudi širša javnost nas je že lahko spoznala, saj nastopamo tudi izven načrtovanih programov v okviru kulturne skupnosti občine Celje. Tako vsako leto popestrimo program za dan krvodajalcev. Letos smo na primer »posodili« tudi recitatorja. Pred dnevi, natančno 16. septembra, nas je povabila krajevna skupnost »Dolgo polje« k sodelovanju ob njihovem krajevnem prazniku in obletnici grozljivega genocida ukradenih otrok. Nastopili smo v dvorani Pionirskega doma.

Proslava je bila domiselno pripravljena. Bila je ena izmed redkih kakovostnih prireditev, saj je odstopala od običajnih šablon, ki smo jih bili vajeni. Tako se je tudi naš zbor ustrezno vključil in požel vrsto aplavzov in odobravanj.

Tudi v neuradnem delu – kot temu rečemo – smo poslanstvo pevskega zbora dostojno zastopali. V svoje vrste smo pritegnili še žive priče nacističnega nasilja in skupaj smo zapeli: Za svaku dobro rječ... Da, ni nam dolgčas, radi delamo. Želimo si le, da bi nam prisluhnili – ne le z denarjem – tudi sicer. Da smo se tvorno pridružili oblikovanju nove celostne podobe pove podatek, da smo k sodelovanju uspeli pridobiti enajst novih pevk in pevcev.

Podatek je toliko bolj zanimiv, če povemo, da so to pretežno mladi ljudje. Z njihovo pomočjo bomo zboru dodali tako imenovani novi zven in tvorno aktivnost. Izkoristil bi priložnost, da v tem članku pozdravim naše nove pevce z željo, da družno gojimo kulturne vrednote, lepo pesem in nesebično tovarštvo.

Žani Uranič

Naj zadoni naša pesem...

Počitnice so se iztekle. Odložili smo skrbi: kako, kje, kdaj in za kakšno ceno prepražiti naše delovno telo. Da, to smo več ali manj storili. Ostala nam je le skrb, kako odpraviti primanjkljaj, ki smo si ga naložili, kako v prihodnje, skratka, same skrbi. Se pa tudi za te skrbi najde obvoznica, ko si lahko pomagamo s tem, da našemu ožganemu telesu ponudimo nekaj duševnega okrepčila. In prav na to injekcijo smo pevke in pevci našega mešanega zbora nestrpnost čakali.

»Kdaj spet pričnemo z vajami? Je že nov harmonij? Se je pevovodja že vrnil z namakanja?« in podobno.

Prav ta žgečkljiva nestrpnost se nam je strnila v čudovit občutek ponovnega snidenja ob koncu septembra.

Zbrali smo se kar polnoštevilno, kajti pripraviti smo se morali za praznovanje dneva Aera. Zanosno smo zakorakali med notno črtovje in pripravili program, ki smo ga uspešno izvedli v jedilnici tozda Grafika ob praznovanju dneva Aera. Našim gostom, poslovnim partnerjem, nagrajencem in skratka, vsej Aerovi »smetani«, smo se predstavili s prenovljenim programom, ki je bil tudi prispevek k novi celostni podobi naše uspešne delovne organizacije.

Nedvomno bi bila ta podoba še bolj dorečena, če bi že lahko nastopili tudi v novih oblekah. Upamo, da se nam bo ta želja uresničila prihodnje leto, ko bomo praznovali deseto obletnico delovanja. Saj, če smo objektivni, moramo priznati, in kar z veseljem sprejemamo, da naša delovna organizacija in naše vodstvo kažeta vse več razumevanja in nam tudi pomagata pri uresničevanju naših ciljev in nalog. Imamo lep prostor za vaje, nov harmonij in »mini klavirček« za intonacije.

Dolga vožnja skozi noč do jutra

Dolge, zavite, včasih malo manj in drugič bolj razumljive so bile poti in ceste, ki so me letošnje poletje vodile skozi republike in pokrajine. Začetek na samem jugu v Bitoli, nato vožnja skozi Makedonijo, Kosovo, Črno goro, Bosno in Hercegovino, Hrvaško do doma, pa v drugem delu še ožja Srbija in nekajdnevno bivanje v Beogradu. Potem ko na eni strani občutiš značilno gostoljubnost preprostega prebivalca Balkanskega polotoka, druge pa že zajameš vase vonj po smodniku, ti ostane mnogo časa v avtu, v postelji ali na ulici, da premišljaš o teh ljudeh, o sebi, o deželah,

mestih, kulturah, gospodarstvu, o tem zakaj nekdo razmišlja drugače, zakaj se mu je popolnoma zmračilo, zakaj tudi sam ne vidiš več dovolj lepega, zakaj je na Balkan spet segla senca nesrečnosti mnogih življenj, zakaj tik pred prepadom in tik pred dvanajsto ne moremo zavirati in drvim v polarno noč? Težko je urediti vse te vtise, še posebno ko te dnevno posiljujejo s sliko, tonom in pisano besedo mediji, kot orodje v rokah strašne politične manipulacije. Menda niso ti dogodki, ki smo jim priča zadnji krči nekaterih struktur, ki se opirajo poslednjih biljk svojega oblastniškega položaja? Zakaj jih nismo že zdavnaj »pokosili«, zakaj smo jim dopustili, da nam zrastejo preko glave, da sprejo ljudstvo? Res so si vzeli preveč vsega in za vrh svoje dominacije so vzgojili nekaj svojih naslednikov, ki hočejo uničiti še tisto, kar je tako ostalo le še pri životarjenju. Zakaj ponovno dobri odhajajo slabi pa trmoglavo vztrajajo? Zakaj spet le en človek in eno ljudstvo? Mar resnično nismo rojeni za ljubezen ampak za sovraštvo? Zakaj nas silite k orožju, zakaj nas zastrupljate z mržnjo, zašto

da sviramo na gusle? V politiki bi morala vladati modrost in plemenitost. Oh, kakšna zabloda v tej zmešani državi! Politične odločitve žalijo vse, tudi prostitucijo, saj vzporednice z najstarejšo obrtjo ni več možno potegniti. One na ulici poštejno garajo, oni zahtevajo in potrebujejo le pošteno plačilo. Toda kakšno naj bo?

A zakaj bi le nasedli obrazu s transparenta, paroli napisani s podivjano roko? Ni nam treba in ne smemo. Ohranimo si življenje, življenje človeka vredno. Pridružimo se tistim, ki ljubijo.

Vozimo se še naprej po vseh naših cestah. Pa čeprav to niso ceste bratstva in enotnosti, a peljemo se po njih kot prijatelji k prijatelju. Potem bodo sovražniki sami izginili, najhujši pa bodo kmalu končali na smetišču zgodovine, pometeni z orodjem, ki so ga sami naredili.

Aleš Žerovnik

P. S. Ta zapis objektivno ne želi spravljati bralca ponovno v slabo voljo, je le še eden izmed mnogih klicev k razumu. Zato je slika namerno tako črna.

Besede, besede, besede ...

Nekje v časopisu, mislim, da je to bilo Delo, sem prebrala, da so jezikoslovci zaskrbljeni.

Slovenski jezik dobiva zelo slabo jezikoslovno lastnost, ki odseva tudi v besedišču, slovničnih pravilih in uporabi jezika. Ugotovili so, da v vsakdanjem življenju vse bolj govorimo in pišemo tako, da opisujemo, naštevamo obrobna dejstva, govorimo »naokoli«, opisujemo obrobne stvari, tako da se spretno izogibamo dejstvu. Skratka: naš jezik dobiva posebno lastnost in omogoča, da uporabljamo vse več besed, prispodob, ki nam omogočajo, da se spretno izogibamo bistvu in ga vseeno povemo. Tako, med vrsticami in brez besed.

Jezik je odsev življenja in dela in se prav tu izoblikuje, pridobiva lastnosti ter se kali. Morda poenostavljamo, pa vendar, v jeziku odsevajo družbene razmere. V naši družbi torej imamo na voljo izredne količine časa, da lahko uporabimo skoraj neskončno množico besed, s katerimi se lahko spretno izogibamo bistvu. Za takšno pisno ali govorno značilnost pa je potrebna že kar precejšnja količina spretnosti, retoričnosti, besednega zaklada in ne-

nazadnje tudi psiholoških spretnosti, da uspemo tistemu, ki ga bistvo nedvomno zadeva, le dopovedati tisto, kar mu gre. Učinkovitost in produktivnost naše družbe pa sta odvisna tudi od intuitivne in psihološke usposobljenosti in pripravljenosti, da poslušata (bere) in ukrepa, tistega, ki ga bistvo nedvomno zadeva. Lahko pa pride tudi do napak v komuniciranju, strokovno se temu reče semantični šum, da tisti, ki mu je sporočilo namenjeno tega ne razume, razume pa ga nekdo drug, ki misli, da je bilo namenjeno njemu. Precej neprijetna zadeva, kajne! V stilu ponesrečenih Murphijevih zakonov bi lahko dejali: zakaj bi delali enostavno, če lahko kompliciramo!

Za ljubitelje jezikovnih posebnosti pa še tale podatek, da tisti, ki se spretno izražajo in izogibajo dejstvu, uporabljajo neosebne glagolske oblike, mnogo nedoločnikov, trpniške oblike, 3. osebo množine, ki je zelo oddaljena, tujke... Pa še nekaj primerov, da vam bo razumljiveje, kaj in kako mislim: pogosto slišimo (ali beremo) takole – treba je narediti..., neodgovorni se morajo zavedati..., takšne nepravilnosti se morajo popraviti..., kaznovati se morajo tisti, ki..., dogaja se..., tehnokratsko in birokratsko mišljenje, ki se pogosto, moramo odpraviti..., pa kaj bi še naštevala, saj so nam takšne besede še kako znane in jih, na žalost, uporabljamo tudi sami.

Tudi v človeški naravi je tako, da nam gre lažje iz ust kritika kot pohvala. Pri izrekanju pohval je tako, da smo z besedami zelo skopi. Rečemo: »Dobro si opravil«, »Izvrstno«, »Krasno« – pa smo že gotovi. Kritika pa je področje na katerem smo vsi doma in besed nam nikoli ne zmanjka, prav nasprotno, zmanjka nam časa, da bi lahko vse povedali. Pri kritiki sodelavca nočemo prizadeti in takrat s pridom uporabljamo prej omenjene jezikovne značilnosti.

Napisala bom primer, ki je povsem banalen in izmišljen, in to z namenom, da boste lažje razumeli, kaj mislim. Delavec Tone je pri svojem delu zagrešil napako in pozabil naročiti rezervni del stroja. Stroj je deloval in rezervno so vanj vgradili že pred časom tako da je stroj, ko se je pokvaril sedaj, stal 3 dni, dokler niso dobili ustreznega rezervnega dela. Čez teden dni je bil sestanek, na višjem nivoju in delavec Tone na njem ni bil prisoten. Prisoten pa je bil njegov nadrejeni in direktor tozda je začel svoj govor: »S proizvodnjo in produktivnostjo v vseh naših obratih še ne moremo biti povsem zadovoljni. Sicer smo res nad republiškim in branžnim povprečjem, pa kljub temu ne moremo biti zadovoljni. Dogaja se, da naših zastavljenih nalog in ciljev ne dosegamo, ravno tako pa delovna disciplina ni povsod dobra. Še premalo se zavedamo, da mora vsak vedeti, kaj je njegovo delo in ga dobro opravljati. Seveda pa je to v veliki meri odvisno od oddelkovodij, obratovodij, da ljudem pravilno opredelijo odnos do dela! Vsem nam mora biti jasno, da moramo dobro delati in da zastoji v proizvodnji pomenijo manj kruha za vse... in tako naprej in tako naprej. Direktor tozda je v tem smislu govoril četrte ure, pol ure, porabil množico besed, namesto, da bi rekel:

»Obratovodja France! Tvoj delavec je zagrešil napako. Kako je prišlo do tega?« Problem bi bil razjasnjen v nekaj minutah!

Tako pa v naši družbi sedimo na sestankih, ki se včasih vlečejo že v neskončnost, izgubljammo delovne ure in zmanjšujemo produktivnost in govorimo, govorimo... Nenazadnje pa je tudi tale prispevek napisan zato, da se izogne bistvu, ki ga vseeno pove... seveda tistemu, ki bo to sporočilo želel sprejeti.

Jasna Rodé

Madžarski nogometaši so obiskali našo delovno organizacijo

Madžarski nogometaši iz podjetja Videoton, ki so pobrateni z našimi nogometaši, so 20. septembra obiskali Aero. Na večerji v Aeru jih je sprejel Peter Aužner, predsednik konference sindikata v Aeru, in gostujočim nogometašem predstavil Aero in dejavnosti naše delovne organizacije. V svojem

Govor vodje FC Videotona iz Ajke na Madžarskem ...

... in govor našega predsednika sindikata Petra Aužnerja

govoru se je dotaknil tudi športne dejavnosti v Aeru, ki je precej razvita. Na koncu svojega govora je zaželel nogometašem veliko športne sreče. Tudi predstavnik madžarskih nogometašev je pozdravil predstavnike Aera in povedal nekaj besed o podjetju Videoton.

Nogometno tekmo so nogometaši Aera in Videotona odigrali v sredo, 21. septembra na nogometnem igrišču v Šmartnem ob Paki.

Nogometaši SC Videotona iz Ajke na Madžarskem so bili dva dni gostje nogometašev Aera. Veteranska ekipa, v kateri je nastopilo pet bivših prvotigaških igralcev, je prikazala 30 minut odličnega nogometa, nato pa so

prevzeli pobudo nekoliko mlajši nogometaši Aera in preko hitrega Mahničiča ob podaji D. Mlinarja dosegli dva gola, gostje pa so z golom Nagyja v zadnjih minutah znižali rezultat. V moštvu Aera je zelo dobro igral F. Bosina. Na tej tekmi se je poslovil od udeleževanja v rekreativnem nogometu nekdanji vratar Olimpa, Kladivarja in Celja Mirko Krajnc.

NS AERO CELJE : SC VIDEOTON AJKA 2:1 (0:0)

SC VIDEOTON: Fagasits (Kovaneecz, Csörnyei), Paulics, Fischl U., Király, Ferencsik, Papp, Tóth, Szélessy, Fischl J., Nagy, Üveges (Mester, Erneyi, Lautner, Radl, Szabó).

Trener: Géza Honyák

NS AERO: Bojadievski (Krajnc), Harambašič, Štante, Srebotnjak, Bosina, Ocvirk, Kos, Fedran, Škedelj, Mlinar, Mahnič (Košak, Hriberšek, Razboršek, J. Petek, E. Petek, Jeram)

STRELCA: Mahnič 2, Nagy

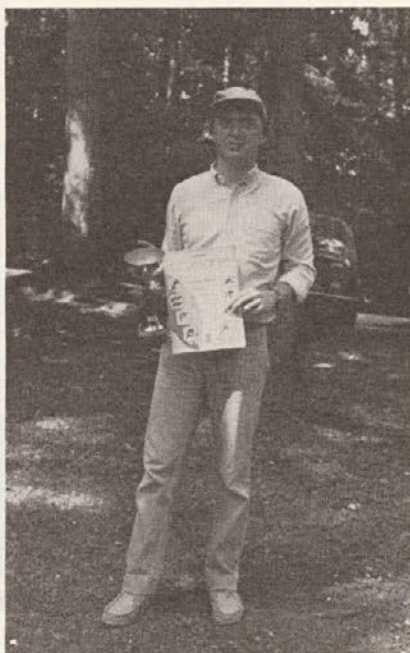

Po tekmi je bilo vzdušje mnogo bolj sproščeno in veselo

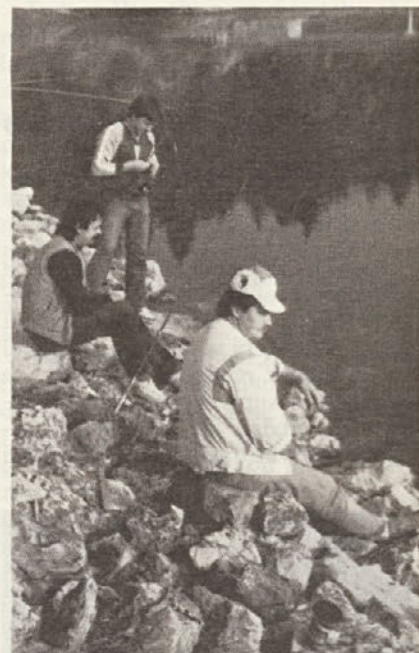

Prvi trnek Aera

Ribiško tekmovanje Prvi trnek Aera je tekmovanje s sedemnajstletno tradicijo. Komisija za šport in rekreacijo poskuša tekmovanje popestriti s tem, da menjuje kraj tekmovanj od Šmartinskega, Presarskega do Slivniškega jezera. Letošnje 17. tekmovanje za Prvi trnek Aera je bilo 10. septembra na Šmartinskem jezeru, ko se je na pregradi v meglenem jutru za lov prijavilo 46 ribičev. Po triurnem lovu so se ribiči zbrali na tehtanju ulova. Največji ulov – 853 točk in s tem naslov prvega ribiča Aera je že drugič osvojil Bojan Šalamon iz ekipe Računalniški center, ki je bila prva tudi med ekipami. Posebno nagrado za najmanjšo ribo, 1 kg krmilne moke za ribe, je prejela edina ženska predstavica na tekmovanju Nada Pecigus za ribico, ki je tehtala 11 gramov.

Prvi trnek Aera – Bojan Šalamon

Delavci Transporta na počitku

Edini ženski ribič – Nada Pecigus

Rezultati ulova:

Posamezniki:	točk
1. mesto Bojan Šalamon – RC	853
2. mesto Nada Pecigus – PFS	589
3. mesto Milan Milec – Knjigotisk	587
4. mesto Berni Mauer – RC	505
5. mesto Franc Kavčič – Sklad. gr.	383
6. mesto Jovo Kovačević – Jasnit II	316
7. mesto Janez Kolenc – K. Šemp. II	299
8. mesto Markovič – Medv. I.	290
9. mesto Marjan Poznič – AC I.	277
10. mesto Jože Uranker – Transport	262
11. mesto Brane Čretnik – Slep	192
12. mesto Maks Nidorfer – Fotost.	188
13. mesto Bruno Korošec – Jasnit I.	172
14. mesto Bernard Vlahinič – Jasnit I.	146
15. mesto Drago Maslo – RC	93
16. mesto Dušan Košak – PFS	55

Ekipno:	točk
1. mesto Računalniški center	1451
2. mesto PFS	644
3. mesto Knjigotisk	587
4. mesto Skladišče Grafika	383
5. mesto Jasnit I.	318
6. mesto Jasnit II.	316
7. mesto Kemija Šempeter II.	299
8. mesto Medvode I.	290
9. mesto AC I.	277
10. mesto Transport	262
11. mesto Slep	192
12. mesto Fotostavek	188

Peter Svet

1. mesto ekipe RC

Ribe so zelo redko prijemale

Drobtinice . . .

Pomlad . . . , kako lepa je letos, toda v njenem srcu je praznina, mračna žalost, neizpolnjeno hrepenenje. Ni več skritih želja, drobnih upov . . .

Ni več veselja, prešerne radoživosti, nasmejane breskrbnosti. Kam je odšla, kam se je skrila? Žalost, rahlo te pobožam po obrazu in roka, nežna dlan, mi vztrepetava od strahu . . .

Zakaj si tu?

Češnje so razprle svoje bele cvetove, jablane so se razkošno razcvetele in vse kar vpije, kliče in vabi k življenju . . .

Brezskrbnost je umrla, rodila se je mračna in turobna skrb, ki gloda, zbada in vrta po njeni duši. Sprašuje se, kako naprej, kako? Ne gre. Utoplja se v sivem vsakdanjiku, rahlo zadržiti v sončnem popoldnevu, svetle iskricke se za hip prižgejo v že ugaslih očeh . . . in že umrejo. Po kapljicah priteka smisel, priteka volja, toda kapljice presahnejo, se posušijo in vse je spet neizmerno žalostno. O, če bi imela krila, da bi poletela, daleč, v neznano in se vrnila po dolgem, dolgem času, ali pa nikoli več . . .

Bojazen, neizrekljivi strah? Da in ne. Kako se spoprijeti z življenjem, z ničevostjo, ki neusmiljeno beleži čas? Polzi med prsti kot deroča voda, zapirajoč prste, trdno stiskajoč jih skupaj z voljo, z močjo, se izmuzne preko dlani in teče, teče . . . ne da se ustavi, je kot divja reka, ki teče v ocean . . . , neizmerno. Umirajoči čas pomladi je zastal . . . , čakajoč na jesen, zlato, prešerno, kot znanilec turobe, skril se je kot cvet, ki umre ob jutranji slani.

Sprehajam se po domačiji ranega otroštva, vsa zatopljena v čudovite spomine. Tu smo se igrali, veliko otrok nas je bilo, vse dneve, vse popoldneve do pozne noči, zvečer pa je pri umivanju od drobnih telesc odtokala črna voda. Stopam po poti, ki vodi skozi sadovnjak. Na sredi med temi prekrasnimi jablanami je majhna klop. Postavil jo je dedek, ko je prevzel domačijo in tu je še danes.

Kmetija je v tujih rokah, vsa uničena in zemlja, ki je dajala kruh in varnost tolikim rodovom, je neobdelana, nihče več je ne ljubi, kot jo je ljubil dedek.

Sedem na klopcu, rahlo se naslonim na počrneli les in pri srcu me stisne od žalosti. Njive so zapuščene, travniki mrtvi in stare jablane se košatijo v divji rasti. Jablane kar kličejo po rokah, da bi jih rešile, obrezale . . . , toda teh žuljavih dlani ni več, prišle so mlade, polne moči, a neizmerno lene. Zemlja kliče, prosi . . . , toda nihče je ne sliši . . . Blizu klopce cvetijo narcise. Rahlo me pozdravljajo, se nežno pri-

klanjajo, toda zdi se mi, da jih je malo, kajti včasih je bil spomladi vsak dan nov, svež šopek na mizi. Narcise . . . , kako jih je imel stari ata rad. Z grenkobo v srcu, se oziroma po tej, nekoč zelo premožni kmetiji. Hlev je prazen, samo ob vratih, kot v posmeh, stoji par vil in grabelj.

Iz trdne kmečke hiše se razlega divja, bučna glasba, ki ne spada sem, v to okolje, v ta mir. Nekdo stopi na hišni prag in mi zakliče: »Kaj za vraga spet počneš tu, to je naša zemlja . . . »Prekine ga žena, ki mu očitno nekaj dopoveduje, on me še enkrat nezaupljivo pogleda in oba odideta v hišo. Ženo poznam. Včasih je bila zelo pridna, saj je bila doma s kmetije. On pa pije. Veliko pije.

Kako rada bi ju prosila, da bi mi dovolila kratek sprehod po hiši, da bi videla toliko ljubljene predmete, staro omaro, veliko krušno peč, ki nas je pozimi grela. Rada bi pogledala v kuhinjo. Tako velika, svetla in prostorna je bila. In ko se spominam na peko kruha . . . , ta čudoviti dišeči kruh, ki so ga zamesile žuljave babičine roke. Dovolila nam je, da smo si naredili majhne hlebčke in potem smo čakali, da so bili pečeni. Zaboli me ob teh spominih, tako zelo, da bi najraje zakričala . . .

Vstanem in počasi odhajam. Nenedoma zaslišim otožni zvok harmonike in korak mi zastane. To je melodija, ki jo lahko tako občuteno zaigra le nekdo. Sosedov stric, tako smo mu pravili, stric Jakob. Melodija je žgala, prosila in vriskala.

Stopala sem naprej vsa prevzeta, presenečeno, ker nisam mogla verjeti, da sosed še živi.

Oči je imel zaprte, prsti pa so drseli od tipke do tipke. Stisnila sem mu žuljavo dlan in sedla zraven njega. Vprašal me je: »Si prišla pogledat grunt?«

Zamošljeno je s pogledom preletel domačijo in dejal: »Zemlja je uničena, ker je nimajo radi . . . ? Kako preprosta, kruta resnica. Nisem imela moči, da bi lahko izrekla nekaj besed, samo močno sem mu stisnila roko.

Stric pa, kakor da bi vedel, kaj se godi v mojem srcu, je zaigral prelepo slovensko narodno pesem »Kje so tiste stezice . . . « Solze so mi meglile pogled, ko sem odhajala in zadnji sončni žarki so mi sušili solze na licu.

In ko bodo topli sončni žarki prebudili jutro, bo zbrala vse moči, se odprla življenjski toploti, in poskusila živeti, živeti do . . . , naslednjega jutra.

NOČEŠ ME

*Gledam skozi okno,
opazujem naravo, ljudi,
pričakujem tebe,
pričakujem tvoj obisk.*

*Vem, da to je le utvara,
da to so le želje,
želje razočaranega človeka,
ki si želi tvoje ljubezni.*

*V sanjah te vidim,
prihajaš k meni,
planeva si v objem,
nihče naju ne ločil!*

*Toda vseh sanj je enkrat konec,
ostane mi le kruta resnica,
da premislila si si
da nočeš me!*

*Daj razmisli še enkrat,
odloči se tako,
da bova srečna oba,
ne pa samo jaz, ali ti!*

*Jaz brez tebe ne morem,
ti si zame vse,
kaj pa ti,
si lahko brez mene?*

Tomaz

ŠE VEDNO

*Še vedno ljubim te,
še vedno imam te rad,
ne morem te pozabiti,
ne morem te izbrisati iz srca!*

*Še vedno gledam tvoje oči,
gledam tvoj nasmeh,
občudujem te,
pa čeprav samo na sliki.*

*Svoje srce podanila si drugemu,
moje pa pozabila,
ga izbrisala iz spomina,
zakaj vse to?*

*Še vedno se sprašujem,
zakaj si mi lagala,
zakaj si se igrala z mano,
jaz se nisem s tabo?*

*Še vedno živi upanje,
da boš se nekoč vmila,
da boš prišla,
da me boš razveselila!*

*Še vedno sanjam,
ne morem se sprijazniti,
sprijazniti s svojo usodo,
ki je tako kruta, žalostna!*

*Zopet bom čakal,
čakal kaj bo prinesel čas,
kot že tolikokrat doslej,
enkrat bo prišel tudi moj čas?!*

Cvetka Veber

Tomaz

